

Ìwé Òwe

Èròngbà àti kókó-òrò

- 1 Àwọn òwe ti Solomon, ọmọ Dafidi, ọba Israẹli.
- 2 Láti le ní ogbón àti èkọ,
láti ní òye àwọn ọrò-ìjìnlẹ.
- 3 Láti gba èkọ ogbón, òdodo,
àti ìdájọ, àti àisẹgbè;
- 4 láti fi òye fún onírẹlẹ,
ìmọ àti ìsọra fún àwọn èwe.
- 5 Jẹ kí ọlọgbón tétí kí ó sì ní ìmọ kún ìmọ,
sì jẹ kí ẹnì òye gba ìtọsọnà.
- 6 Láti mọ ìtumọ òwe àti ìtán-dòwe,
àwọn ọrò àti àlọ àwọn ọlọgbón.
- 7 Ìbẹrù OLÚWA ni ìbèrẹ ìmọ,
ṣùgbón aláìgbón kẹgàn ogbón àti èkọ.

Ọrọ ìyànjú láti ọfẹrí ogbón

- 8 Tétí, iwọ ọmọ mi sí èkọ baba rẹ,
má ṣe kọ èkọ màmá rẹ sílẹ.
- 9 Wọn yóò jẹ òdòdó èyẹ olóòórùn dídùn lórí rẹ
àti ọṣọ tí ó dára yí ọrùn rẹ ká.
- 10 Ọmọ mi, bí àwọn ẹlẹṣẹ bá n tòn ọ,
má ṣe gbà fún wọn.
- 11 Bí wọn bá wí pé, “Wá pẹlú wa;
jẹ kí á ba ní ibùba fún ẹjẹ ẹnìkan,
jẹ kí á lúgọ ní ìkòkò de aláìṣẹ ní ànìdìí;
- 12 jẹ ká gbé wọn mì láààyè, bí ibojì òkú,
àti lódidi, bí àwọn tí n sọkalẹ lọ sínú kòtò;

- 13 a ó rí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ǹnkan tó níyẹ lórí
a ó sì fi ikógun kún inú ilé wa,
14 da ìpín rẹ̀ pọ̀ mọ̀ àárín wa,
a ó sì jọ pawó sínú ẹ̀pọ̀ kan náà,”
15 ọ̀mọ mi, má ẹ̀ bá wọ̀n lọ,
má ẹ̀ rìn ní ojú ọ̀nà wọ̀n.
16 Nítorí ẹ̀sẹ̀ wọ̀n ń sáré sí ẹ̀sẹ̀,
wọ̀n yára láti ta ẹ̀jẹ̀ sílẹ̀.
17 Wàhálà asán ni kí ẹ̀niyàn máa ẹ̀ ẹ̀wọ̀n sílẹ̀,
ní ojú ẹ̀yẹ!
18 Àwọ̀n ọ̀kúnrin wọ̀nyí ń lúgọ̀ fún ẹ̀jẹ̀ ara wọ̀n.
Ara wọ̀n ni wọ̀n ń dá lònà.
19 Báyyì ni ìgbèyìn gbogbo ẹ̀wọ̀n tí ń wá ẹ̀rè ẹ̀tọ̀;
yòò mú ẹ̀mí gbogbo ẹ̀ni tí ó rí i lọ.

Ìkìlọ̀ láti má ẹ̀ kọ ọ̀gbọ̀n sílẹ̀

- 20 Ọ̀gbọ̀n kígbẹ̀ sókè ní pópó
ó gbé ohùn rẹ̀ sókè láàrín ọ̀jà;
21 láàrín ọ̀jà ni ó ti kígbẹ̀ jáde
ní ibodè ilú ni ó ti sọ̀rọ̀ ọ̀ rẹ̀:
22 “Yóò ha ti pẹ̀ tó tí ẹ̀yin aláìmọ̀kan yóò fi fẹ̀
àìmọ̀kan yín tó?
Yóò ha ti pẹ̀ tó tí ẹ̀wọ̀n ẹ̀lẹ̀gàn yóò ẹ̀ inú dídùn
sí ìpẹ̀gàn tó?
Àwọ̀n aláìgbọ̀n kórìíra ìmọ̀?
23 Bí ẹ̀ bá ti gbọ̀ ìbáwí ì mi ni,
ǹ bá ti tú ohun tí ó wá nínú ọ̀kàn mi jáde fún
yín
kí ǹ sì fi inú mi hàn sí i yín.
24 Ẹ̀wọ̀n níwọ̀n bí ẹ̀ ti kọ̀ ìpẹ̀ ní ìgbà tí mo pẹ̀

- kò sì sí ẹnì tí ó kọ ibi ara sí mi gbà tí mo na ọwọ sí wọn,
 25 níwọn bí ẹ ti kọ gbogbo ìmòràn mi,
 tí ẹyin kò sì gba ìbáwí mi,
 26 Èmi pẹlú yòò fi ìdààmú yín rẹrìn-ín;
 èmi yóò sẹfẹ nígbà tí iyọnu bá dé bá a yín.
 27 Nígbà tí iyọnu bá dé bá a yín bí ìjì lílé,
 nígbà tí ìdààmú bá dé bá ọ bí ààjà,
 nígbà tí wàhálà àti ìbànújẹ ọkàn bá bò ọ mọlẹ.
- 28 “Nígbà nàà ni wọn yóò ké pè mí sùgbọn, èmi kò ní dáhùn;
 wọn yóò fi ara balẹ wá mi sùgbọn wọn kì yóò rí mi.
- 29 Níwọn bí wọn ti kórííra ìmò
 tí wọn sì kọ láti bèrù OLÚWA.
- 30 Níwọn bí wọn kò ti gbà ìmòràn mi
 tí wọn sì kẹgàn ìmòràn mi,
 31 wọn yóò jẹ èrè iṣẹ ọwọ wọn
 wọn yóò sì jèrè èso ètè wọn ní kíkún.
- 32 Nítorí ìrìnkurìn àwọn aláìmọkan ni yóò pa wọn
 ìkáwọgbera aláìgbọn ni yóò pa á run;
 33 sùgbọn ẹnìkan tí ó bá fetí sí mi, yóò gbé láléwu
 yóò sì wà nínú ìdẹra, láìsí ìbèrù ìpalára.”

2

Èrè iwà rere tí ogbọn n mú wá

- 1 Ọmọ mi, bí iwọ bá gba ọrọ mi,
 tí iwọ sì pa òfin mi mọ sí inú rẹ,
 2 tí iwọ deṣí rẹ sílẹ sí ogbọn
 tí iwọ sì fi ọkàn rẹ sí òye,
 3 àní, bí iwọ bá ké tọ ìmọ léyìn,

- tí ìwọ̀ sì gbé ohùn rẹ̀ sókè fún òye
- 4 bí ìwọ̀ bá Ẹ̀fẹ̀rí rẹ̀ bí i fàdákà
tí ìwọ̀ sì wa kiri bí ẹ̀súra tí a fi pamọ̀.
- 5 Nígba náà ni ìwọ̀ yóò bẹ̀rù OLÚWA,
ìwọ̀ yóò sì rí ìmọ̀ Ọlọrun.
- 6 Nítorí OLÚWA ni ó ń fún ni ní ogbọn,
látí ẹnu rẹ̀ sì ni ìmọ̀ àti òye tí ń wá.
- 7 Ó to ìgbàlà fún àwọn olódodo,
Òun ni asà fún àwọn tí ń rìn déédé,
- 8 Ó pa ipa ọ̀nà ìdájọ̀ mọ̀
Ó sì ń pa ọ̀nà àwọn àyànfẹ̀ rẹ̀ mọ̀.
- 9 Nígba náà ni ìwọ̀ yóò mọ̀ òdodo àti ìdájọ̀,
àti àìsẹ̀gbè—gbogbo ipa ọ̀nà rere.
- 10 Nítorí ogbọn yóò wọ̀ inú ọkàn rẹ̀
ìmọ̀ yóò sì jẹ̀ یتورا fún ọkàn rẹ̀.
- 11 Ìmòye yóò pa ọ̀ mọ̀
òye yóò sì máa ẹ̀ ọ̀.
- 12 Ogbọn yóò gbà ọ̀ là kúrò ní ọ̀nà àwọn ènìyàn
búburú,
lọdọ̀ àwọn ènìyàn tí ọ̀rọ̀ ọ̀ wọn jẹ̀ àyídáyidà,
- 13 ẹni tí ó kúrò ní ọ̀nà ìdúró ẹ̀sẹ̀sẹ̀
látí rìn ní ọ̀nà tí ó ẹ̀kúnkún,
- 14 ẹni tí ó yẹ̀ nínú ẹ̀sẹ̀ búburú,
tí ó ẹ̀ ẹ̀nù dídùn sí àyídáyidà àwọn ènìyàn ibi,
- 15 ọ̀nà ẹni tí ó wọ̀
tí wọn sì jẹ̀ alárekerekè ní ọ̀nà wọn.
- 16 Yóò gba ìwọ̀ pẹ̀lú là kúrò lẹ́wọ̀ àwọn àjẹ̀jẹ̀ obìnrin,
àní, lẹ́wọ̀ obìnrin àjẹ̀jẹ̀ tí ń fi ọ̀rọ̀ ẹnu rẹ̀ tannijẹ̀,
- 17 ẹni tí ó ti kọ̀ ọkọ̀ àkọfẹ̀ ìgbà èwe rẹ̀ sílẹ̀

tí ó sì gbàgbé májẹmú tí ó ti dá níwájú Ọlórún rẹ.

18 Nítorí ilé rẹ jẹ ọ̀nà sí ikú

ipa ọ̀nà rẹ sọ̀dọ̀ àwọn òkú.

19 Kò sẹ̀ni tó lọ sọ̀dọ̀ rẹ tí ó padà

bẹ̀ẹ̀ ni wọn kì í dé ọ̀nà ìyè.

20 Bẹ̀ẹ̀ ni ìwọ̀ yóò rìn ní ọ̀nà àwọn ènìyàn rere

kí ìwọ̀ kí ó sì pa ọ̀nà àwọn olódodo mọ.

21 Nítorí ẹ̀ni dídúró sìnşìn yóò gbé ní ilé náà

àwọn aláìlẹ̀gàn sì ni yóò máa wà nínú rẹ.

22 Şùgbọ̀n a ó ké ènìyàn búburú kúrò lórí ilẹ̀ náà

a ó sì fa àwọn aláìşòótọ̀ tu kúrò lórí rẹ.

3

Àwọn ànfààní ogbọn miiran

1 Ọ̀mọ̀ mi, má ẹ̀ gbàgbé èkọ̀ mi.

Şùgbọ̀n pa ọ̀fin mi mọ̀ sí ọ̀kàn rẹ.

2 Nítorí ojọ̀ gígùn, ẹ̀mí gígùn, àti àlàáfíà,

ni wọn yóò fi kùn un fún ọ.

3 Má ẹ̀ jẹ̀ kí ifẹ̀ àti ọ̀títọ̀ sị́şe fi ọ̀ sílẹ̀ láélaé

so wọn mọ̀ ọ̀rùn rẹ,

kọ̀ wọn sí wàláà àyà rẹ.

4 Nígba náà ni ìwọ̀ yóò rí ojúrere àti orúkọ rere

ní ojú Ọlórún àti lójú ènìyàn.

5 Gbẹ̀kẹ̀lé OLÚWA pẹ̀lú gbogbo ọ̀kàn rẹ

má ẹ̀ sinmi lé ọ̀ye ara à rẹ.

6 Mọ̀ ọ̀n ní gbogbo ọ̀nà rẹ

òun yóò sì máa tọ̀ ipa ọ̀nà rẹ.

- 7 Má ʒe jẹ ọlọgbọ́n lójú ara à re
bèrù OLÚWA kí o sì kóríra ibi.
- 8 Èyí yòò mú ilera fún ara re
àti okun fún àwọn egungun re.
- 9 Fi ọrọ re bọwọ́ fún OLÚWA,
pèlú àkọso oko re,
- 10 nígbà náà ni àká re yòò kún àkúnnya
àgbá re yòò kún àkúnwọ́sílẹ́ fún wàinì tuntun.
- 11 Ọmọ mi, má ʒe kẹgàn ibáwí OLÚWA
má sì ʒe bínú nígbà tí ó bá n bá ọ wí,
- 12 nítorí OLÚWA a máa bá àwọn tí ó fẹràn wí
bí baba ti í bá ọmọ tí ó bá nínú dídùn sí wí.
- 13 Ìbùkún ni fún ẹnì tí ó ní ìmọ,
ẹnì tí ó tún ní òye sí i,
- 14 nítorí ó ʒe èrè ju fàdákà lọ
ó sì ní èrè lórí ju wúra lọ.
- 15 Ó ʒe iyebíye ju iyùn lọ;
kò sí ohunkóhun tí a lè fiwé e nínú ohun
gbogbo tí ìwọ́ fẹ́.
- 16 Ẹmí gígùn n bẹ ní ọwọ́ ọtún re;
ní ọwọ́ ọ̀sì re sì ni ọrọ́ àti ọlá.
- 17 Àwọn ọ̀nà re jẹ ọ̀nà ìtura,
ọ̀pópónà re sì jẹ ti àlàáfíà.
- 18 Igi iyè ni ó jẹ fún gbogbo ẹnì tí ó bá gbà á;
àwọn tí ó bá sì dīímú yòò rí ìbùkún gbà.
- 19 Nípa ọgbọ́n, OLÚWA fi ìpìlẹ́ ilẹ́ ayé solẹ́; nípa òye, ó
fi àwọn ọ̀run sí ipò wọn;
- 20 nípa ìmọ́ re ó pín ibú omi ní yà,

àwọ́sánmọ̀ sì n sẹ̀ ìrì.

- 21 Ọmọ mi, pa ọgbọn tí ó yè kooro àti ìmòye mọ, má jẹ kí wọn lọ kúrò ní ibi tí ojú rẹ̀ ti le tó wọn.
- 22 Wọn yóò jẹ̀ iyè fún ọ, àti ẹ̀şọ̀ fún ọrùn rẹ̀.
- 23 Nígba náà ni iwọ̀ yóò bá ọ̀nà rẹ̀ lọ ní àìléwu, iwọ̀ kì yóò sì kọ̀şẹ̀.
- 24 Nígba tí iwọ̀ bá dùbúlẹ̀, iwọ̀ kì yóò bẹ̀rù, nígbà tí iwọ̀ bá dùbúlẹ̀, oorun rẹ̀ yóò jẹ̀ oorun ayọ̀.
- 25 Má ẹ̀ bẹ̀rù ìdààmú ọ̀jìjì, tàbí ti ọ̀parun tí ó n dé bá àwọn ènìyàn búburú.
- 26 Nítórí OLÚWA yóò jẹ̀ ọ̀gbẹ̀kẹ̀lé rẹ̀, kì yóò sì jẹ̀ kí ẹ̀şẹ̀ rẹ̀ bọ̀ sínú pàkúté.
- 27 Má ẹ̀ fa ọ̀wọ̀ ìre sẹ̀yìn kúrò lẹ́dọ̀ àwọn tí ẹ̀ tìrẹ̀, nígbà tí ó bá wà ní ìkápá rẹ̀ láti ẹ̀ ohun kan.
- 28 Má ẹ̀ wí fún aláduúgbò rẹ̀ pé,
“Padà wá nígbà tó ẹ̀ díẹ̀; èmi yóò fi fún ọ̀ ní ọ̀la,”
nígbà tí o ní i pẹ̀lú rẹ̀ nísinsin yíi.
- 29 Má ẹ̀ pẹ̀te ohun búburú fún aláduúgbò rẹ̀, ti o gbé nítòsí rẹ̀, tí ó sì fọ̀kàn tán ọ̀.
- 30 Má ẹ̀ fẹ̀şùn kan ènìyàn láinídíí, nígbà tí kò ẹ̀ ọ̀ ní ibi kankan rárá.
- 31 Má ẹ̀ ẹ̀ ìlara ènìyàn jàgídíjàgan tàbí kí o yàn láti rìn ní ọ̀nà rẹ̀.
- 32 Nítórí OLÚWA kórííra ènìyàn aláyídáyidà şùgbọn a máa fọ̀kàn tán ẹ̀ni dídúró şinşin.
- 33 Ègún OLÚWA n bẹ̀ lóri ilé ènìyàn búburú,

- sùgbón ó bùkún fún ilé olódodo.
 34 Ó fi àwọn ẹlẹyà ẹ yẹyẹ,
 sùgbón ó fi oore-òfẹ fún onírèlẹ.
 35 Ọlọgbón jogún iyì,
 sùgbón àwọn aṣiwèrè ni yòò ru ìtìjù wọn.

4

Ọgbón ni o ga jùlọ

- 1 Tétí, ẹyin ọmọ mi, sí ẹkọ baba; fetísílẹ kí o sì ní òye sí i.
 2 Mo fún ọ ní ẹkọ tí ó yè kooro,
 nítorí nàà, má ẹ kọ ẹkọ mi sílẹ.
 3 Nígbà tí mo jẹ ọdómọkùnrin ní ilé baba à mí,
 mo jẹ ẹwe, tí mo sì jẹ ọkan soṣo lẹwọ iyá mi.
 4 Ó kọ mi ó sì wí pé,
 “Jẹ kí àyà rẹ kí ó gba ọrọ mi dúrọ,
 pa òfin mi mọ, kí ìwọ kí ó sì yè.
 5 Gba ọgbón, gba òye,
 má ẹ gbàgbé ọrọ mi tàbí kí o yẹsẹ kúrò nínú rẹ.
 6 Má ẹ kọ ọgbón sílẹ, yòò sì dáàbò bò ọ,
 fẹrànrẹ, yòò sì bojútó ọ.
 7 Ọgbón ni ó ga jù; nítorí nàà gba ọgbón.
 Bí ó tilẹ ná gbogbo ohun tí o ní, gba òye.
 8 Gbé e ga, yòò sì gbé ọ ga
 òrọ mọ ọn, yòò sì bu iyì fún ọ.
 9 Yòò fi ọdòdó ọṣọ ẹwà sí orí rẹ
 yòò sì fi adé ẹlẹwà fún ọ.”
 10 Tétí, ọmọ mi, gba ohun tí mo sọ,
 ọjọ ayé è rẹ yòò sì gùn.
 11 Mo tọ ọ ṣọnà ní ọnà tí ọgbón

- mo sì mú ọ lọ ní ọ̀nà ti tààrà.
- 12 Nígba tí o rìn, ìgbésẹ̀ rẹ̀ kò ní ní ìdíwọ̀
nígba tí o bá sáré, ìwọ̀ kì yóò kọ̀sẹ̀.
- 13 Di èkọ̀ mú, má ẹ̀ jẹ̀ kí ó lọ;
tọ́jú u rẹ̀ dárádára nítorí ọ̀nà ni ìyè rẹ̀.
- 14 Má ẹ̀ gbé ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ sí ojú ọ̀nà àwọ̀n ènìyàn búburú
tàbí kí o rìn ní ọ̀nà àwọ̀n ẹ̀ni ibi.
- 15 Yera fún un, má ẹ̀ rìn níbẹ̀;
yàgò fún un kí o sì bá ọ̀nà tírẹ̀ lọ.
- 16 Nítorí wọ̀n kò le sùn àyàfi tí wọ̀n bá ẹ̀ ibi,
wọ̀n kò ní tòògbé àyàfi tí wọ̀n bá gbé ẹ̀lòmíràn
şubú.
- 17 Wọ̀n n jẹ̀ oúnjẹ̀ ìwà búburú
wọ̀n sì n mu wáinì ìwà ìkà.
- 18 Ipa ọ̀nà olódodo dàbí àşşşşyọ̀ oòrùn
tí n tànmọ̀lẹ̀ sí i títi ojọ̀ fi kanrí
- 19 şùgbọ̀n ọ̀nà ènìyàn búburú dàbí òkùnkùn biribiri;
wọ̀n kò mọ̀ ohun tí ó n mú wọ̀n kọ̀sẹ̀.
- 20 Ọ̀mọ̀ mi, tẹ́tí sí ohun tí mo sọ̀;
fetísílẹ̀ dárádára sí ọ̀rọ̀ mi.
- 21 Má ẹ̀ jẹ̀ kí wọ̀n rá mọ̀ ọ̀ lójú
pa wọ̀n mọ̀ sínú ọ̀kàn rẹ̀,
- 22 nítorí ìyè ni wọ̀n jẹ̀ fún gbogbo ẹ̀ni tí ó rí wọ̀n
àti ìlera fún gbogbo ara ènìyàn.
- 23 Ju gbogbo nńkan tókù lọ, pa ọ̀kàn rẹ̀ mọ̀,
nítorí ọ̀nà ni orísun ìyè.
- 24 Mú àrékérekè kúrò ní ẹ̀nu rẹ̀;
sì jẹ̀ kí ọ̀rọ̀ isokúşọ̀ jinnà réré sí ẹ̀nu rẹ̀.
- 25 Jẹ̀ kí ojú rẹ̀ máa wo iwájú,
jẹ̀ kí ìwo ojú rẹ̀ máa wo ọ̀kánkán iwájú rẹ̀ sá á.

- 26 Kíyèsi ìrìn ẹ̀sẹ̀ rẹ̀
sì rìn ní àwọn ọ̀nà tí ó dára nìkan.
27 Má ẹ̀ yà sọtùn ún tàbí sọ̀sì;
pa ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ mọ́ kúrò nínú ibi.

5

Ìkìlọ̀ láti yàgò fún àgbèrè

- 1 Ọmọ mi, fiyèsí ogbọn mi,
kí o sì deṭí rẹ̀ sí ọ̀ye mi,
2 kí iwọ̀ sì lè ní ìṣọ̀ra
kí ètè rẹ̀ sì lè pa ìmọ̀ mọ̀.
3 Nítorí ètè àwọn àjẹ̀jì obìnrin a máa sun bi oyin,
ọ̀rọ̀ rẹ̀ sì kúnna ju ọ̀róró lọ.
4 Ẹ̀gbọn ní ìgbèyìn gbéyín, ó korò ju ọ̀rònró lọ,
ó mú bí idà olójú méjì.
5 Ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ sọ̀kalẹ̀ lọ sí ọ̀nà ikú
ìgbésẹ̀ rẹ̀ lọ tààrà sí ibojì òkú.
6 Kí iwọ̀ má ba à já ipa ọ̀nà iyè;
ọ̀nà rẹ̀ rí pálapàla, ẹ̀gbọn kò tilẹ̀ mọ̀.
7 Nítorí náà, ẹ̀yin ọmọ mi, ẹ̀ deṭí sí mi,
kí ẹ̀yin kí ó má ẹ̀ yàgò kúrò nínú ọ̀rọ̀ tí mo sọ.
8 Rìn ní ọ̀nà tí ó jìnnà sí ti rẹ̀,
má ẹ̀ sún mọ̀ ẹ̀nu-ọ̀nà ilé rẹ̀,
9 àìṣe bẹ̀ẹ̀ iwọ̀ yóò gbé gbogbo ọ̀lá rẹ̀ lẹ̀ ẹ̀lómíràn
lówó
àti ojọ̀ ayé rẹ̀ fún ìkà ènìyàn.
10 Kí a má ba à fi ọ̀rọ̀ rẹ̀ fún àjẹ̀jì ènìyàn,
kí làálàá rẹ̀ sì sọ̀ ilé ẹ̀lómíràn dī ọ̀lórò.
11 Ní ìgbèyìn ayé rẹ̀ iwọ̀ yóò kéréra,
nígbà tí agbára rẹ̀ àti ara rẹ̀ bá ti joro tán.

- 12 Ìwọ yòò wí pé, “Mo ti kórííra èkọ tó!
 Okàn mi ẹ wá kórííra ìbáwí!
- 13 N kò gbọ̀rò sí àwọn olùkọ mi lẹnu,
 tàbí kí n fetí sí àwọn tí n kọ mi lẹkọ̀.
- 14 Mo ti bèrẹ̀ ìparun pátápátá
 ní àárín gbogbo àwùjọ ènìyàn.”
- 15 Mu omi láti inú kànga tìrẹ,
 omi tí n sà n láti inú kànga rẹ.
- 16 Ó ha yẹ kí omi ìsun rẹ kún àkúnnya sí ojú ọ̀nà
 àti odò tí n sà n lọ sí àárín ọ̀jà?
- 17 Jẹ kí wọn jẹ tìrẹ nìkan,
 má ẹ ẹ àjọpín wọn pẹ̀lú àjẹ̀jì láélaé.
- 18 Jẹ kí orísun rẹ kí ó ní ìbùkún;
 kí ìwọ ó sì máa yọ nínú aya ìgbà èwe rẹ.
- 19 Abo àgbònrín tó dára, ìgalà tí ó wu ni jojo,
 jẹ kí ọmú rẹ kí ó máa fi ayọ̀ fún ọ̀ nígbà gbogbo,
 kí o sì máa yọ̀ nínú ìfẹ̀ rẹ̀ nígbàkígbà.
- 20 Ọmọ mi, èẹ̀sẹ̀ tí ìwọ ó fi máa yọ̀ nínú ìfẹ̀ obìnrin
 pànságá,
 tí ìwọ ó sì fi dì mọ̀ yàwó ẹ̀lòmíràn?
- 21 Nítorí ọ̀nà ènìyàn kò fi ara sin rárá fún OLÚWA
 Ó sì n gbé gbogbo ọ̀nà rẹ̀ yẹ̀ wò.
- 22 Ìwà búburú ènìyàn búburú ni yòò mú kó bọ̀ sínú
 okùn;
 okùn ẹ̀sẹ̀ ara rẹ̀ yòò sì dímú.
- 23 Yòò kú ní àìgba èkọ̀
 ìwà òmùgò ara rẹ̀ yòò sì mú kí ó máa ẹ̀nà kiri.

6

Ìkìlọ̀ láti ẹ̀sẹ̀ra fún ìwà òmùgò

- 1 Ọmọ mi, bí ìwọ bá ẹ onídùúrọ fún aládùúgbò rẹ,
 bí ìwọ bá jẹ èjẹ fún àjẹjì ènìyàn,
 2 bí a bá ti fi ọrọ tí ó sọ ẹkùn mú ọ,
 tí ọrọ ẹnu rẹ ti kó ọ sí pàkúté.
 3 Nígbà náà, ẹ èyí, ìwọ ọmọ mi, láti gba ara rẹ
 níwọ̀n bí o ti kó ẹwọ aládùúgbò rẹ:
 lọ kí o sì rẹ ara rẹ sílẹ;
 ẹ aládùúgbò rẹ dárádára.
 4 Má ẹ jẹ kí oorun kí ó kùn ọ,
 tàbí kí o tilẹ̀ tòògbé rára.
 5 Gba ara rẹ sílẹ, bí abo ẹsúró kúrò lẹwọ ọde,
 bí ẹyẹ kúrò nínú okùn àwọ̀n pẹyẹpẹyẹ.
 6 Tọ èrà lọ, ìwọ ọlẹ;
 kíyèsì یشه rẹ, kí o sì gbọ̀n!
 7 Kò ní olùdarí,
 kò sí alábojútó tàbí ọba,
 8 síbẹ, a kó ìpèsè rẹ jọ ní àsìkò òjò
 yòò sì kó oúnjẹ rẹ jọ ní àsìkò ìkórè.
 9 Yòò ti pẹ tó tí ìwọ yòò dùbúlẹ, ìwọ ọlẹ?
 Nígbà wo ni ìwọ yòò jí kúrò lójú oorun rẹ?
 10 Oorun díẹ, òògbé díẹ,
 ìkáwọ̀gbera láti sinmi díẹ.
 11 Òsì yòò sì wá sórí rẹ bí ìgára ọlọ̀ṣà
 àti àìní bí adigunjalè.
 12 Ènìyànkénìyàn àti ènìyàn búburú,
 tí n ru ẹnu àrékéreké káàkiri,
 13 tí ó n ẹjújú pàkòpàkò,
 ó n fi ẹsẹ rẹ sọrọ
 ó sì n fi ìka ọwọ rẹ júwe,
 14 tí ó n pẹte búburú pẹlú ẹtàn nínú ọkàn rẹ

- ìgbà gbogbo ni ó máa n dá ìjà sílẹ̀.
- 15 Nítorí náà ìdààmú yóò dé bá a ní ìṣẹ́jú àkàn;
yóò parun lójìjì láìsí àtúnṣe.
- 16 Àwọn ohun méfà wà tí OLÚWA kórííra,
ohun méje ní ó jẹ ìrira sí i,
17 Ojú ìgbéraga,
ahọn tó n parọ
ọwọ tí n ta èjẹ aláìṣẹ sílẹ̀,
18 ọkàn tí n pète ohun búburú,
eṣẹ tí ó yára láti sáre sínú ìwà ìkà,
19 ajẹrìí èké tí n tú irọ jáde lẹnu
àti ènìyàn tí n dá ìjà sílẹ̀ láàrín àwọn ọmọ ìyá
kan.

Ìkìlọ nítorí àgbèrè

- 20 Ọmọ mi, pa àṣẹ baba rẹ mọ
má sì ṣe kọ èkọ ìyá rẹ sílẹ̀.
- 21 Jẹ kí wọn wà nínú ọkàn rẹ láéláé
so wọn mọ ọrùn rẹ.
- 22 Nígbà tí ìwọ bá n rìn, wọn yóò ṣe amọ̀nà rẹ;
nígbà tí ìwọ bá sùn, wọn yóò máa ṣe olùṣọ rẹ;
nígbà tí o bá jí, wọn yóò bá ọ sọrọ.
- 23 Nítorí àwọn àṣẹ yìí jẹ fítílà,
èkọ yìí jẹ ìmọlẹ̀,
àti ìtónìsọ̀nà tí ìbáwí
ni ọ̀nà sí ìyè.
- 24 Yóò pa ọ mọ kúrò lẹwọ obìnrin búburú,
kúrò lẹwọ ẹnu dídùn obìnrin àjẹjì.
- 25 Má ṣe ṣe ìfẹ́kúfẹ́ si nínú ọkàn rẹ nítorí ẹwà rẹ
tàbí kí o jẹ kí ó fi ojú rẹ fà ọ mọra.

- 26 Nítorí pé nípasẹ̀ àgbèrè obìnrin ni ènìyàn fi ń di
oníṣù-àkàrà kan,
ṣùgbọ̀n àyà ènìyàn a máa wá iyè rẹ̀ dárádára.
- 27 Njẹ̀ ọ̀kùnrin ha le è gbé iná lé orí itan
kí aṣọ̀ rẹ̀ má sì jóná?
- 28 Njẹ̀ ènìyàn le è máa rìn lórí iná?
Kí eṣẹ̀ rẹ̀ sì má jóná?
- 29 Bẹ̀ẹ̀ ni ẹ̀ni tí ń lọ̀ sùn pẹ̀lú aya aláya;
kò sí ẹ̀ni tí ó fọ̀wọ̀ kàn án tí yóò lọ̀ láìjìyà.
- 30 Àwọ̀n ènìyàn kì í kẹ̀gàn olè tí ó bá jalè
nítorí àti jẹun nígbà tí ebi bá ń pa á.
- 31 Síbẹ̀ bí ọ̀wọ̀ bá tẹ̀ ẹ̀, ó gbọ̀dọ̀ san ilọ̀po méje
bí ó tilẹ̀ kó gbogbo ohun tó ní nílẹ̀ tà.
- 32 Ṣùgbọ̀n ẹ̀ni tí ń ṣe àgbèrè kò nírònú;
ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá ń ṣe bẹ̀ẹ̀ ó ń pa ara rẹ̀ run ni.
- 33 Ìfarapa àti ìtìjù ní tirẹ̀,
ẹ̀gàn rẹ̀ kì yóò sì kúrò láéláé.
- 34 Nítorí owú yóò ru ìbínú ọ̀kọ̀ sókè,
kì yóò sì ṣàánú nígbà tí ó bá ń gbẹ̀san.
- 35 Kò nígbà ǹnkan kan bí ohun itánràn;
yóò kọ̀ àbẹ̀tẹ̀lẹ̀, bí ó ti wù kí ó pọ̀ tó.

7

Ìkìlọ̀ nítorí àwọ̀n aṣẹ̀wó

- 1 Ọ̀mọ̀ mi, pa ọ̀rọ̀ mi mọ̀,
sì fi àwọ̀n òfin mi pamọ̀ sínú ọ̀kàn rẹ̀.
- 2 Pa òfin mi mọ̀, ìwọ̀ yóò sì yè
tọ̀jù ẹ̀kọ̀ mi bí ẹ̀yinlọ̀jú rẹ̀.
- 3 Kọ̀ wọ̀n sí ọ̀wọ̀ òsì rẹ̀, má ṣe fi jẹun
kọ̀ wọ̀n sí inú wàlàà àyà rẹ̀.

- 4 Wí fún oḡbọn pé, “Ìwo ni arábìnrin mi,”
sì pe oye ní ìbátan rẹ.
- 5 Wọn yóò pa ó mọ kúrò lẹwọ obìnrin alágbèrè,
kúrò lẹwọ àjẹjì obìnrin àti ọrọ ìtànje rẹ.
- 6 Ní ojú fèrèsé ilé è mi
mo wo ìta láti ojú fèrèsé.
- 7 Mo rí i láàrín àwọn aláìmọkan
mo sì kiyèsì láàrín àwọn ọdọkùnrin,
ọdọ kan tí ó ẹe aláìgbọn.
- 8 Ó n lẹ ní pópónà ní tòsí i ilé alágbèrè obìnrin náà,
ó n rìn lẹ sí ọnà ilé e rẹ.
- 9 Ní ìròlẹ bí ọòrùn ẹe n wọ,
bí ọkùnkùn ẹe n bo ni lára.
- 10 Bẹẹ ni obìnrin kan jáde wá láti pàdé rẹ,
ó múra bí panşágà pẹlú ètè búburú.
- 11 (Ó jẹ aláriwo àti alágídí,
ìdí rẹ kì í jókòó nílẹ;
- 12 bí ó ti n já nìhìn-ín ní ó n já lẹhùn ún
gbogbo orígun ni ó ti n ba ní ibùba.)
- 13 Ó dìmú, ó sì fẹnukò ó ní ẹnu
pẹlú ojú dídín ó wí pé,
- 14 “Mo ní ọrẹ àlàáfíà ní ilé;
lóní ni mo san ẹjẹ mi.
- 15 Nítorí náà ni n o ẹe jáde wá pàdé è rẹ;
mo wá ọ káàkiri mo sì ti rí ọ!
- 16 Mo ti tẹ ibùsùn mi
pẹlú aşọ aláràbarà láti ilẹ Ejibiti.
- 17 Mo ti fi nńkan olóòórùn dídùn sí ibùsùn mi
bí i ọjía, aloe àti kinamoni.
- 18 Wá, jẹ kí a lo ìfẹ papọ ní kíkún títi di àárọ;

- jẹ́ kí a gbádùn ara wa pèlú ìfẹ́!
 19 Oko ọ̀ mi ọ̀ sí nílẹ̀;
     ó tí lọ sí ìrìnàjò jíjìn.
 20 Ó mú owó púpọ̀ lẹ́wọ̀
     kò sì ní darí dé kí ó tó di ọ̀sán.”
 21 Pèlú ọ̀rọ̀ dídùn ó sì í lònà;
     ó tàn án jẹ́ pèlú ẹ̀nu dídùn.
 22 Ọ̀un sì tọ̀ ọ̀ lọ lẹ̀sẹ̀ kan náà,
     bí i màlúù tí ń lọ sí ibi pípa,
     tàbí bí àgbònrín tí ń lọ sí ibi okùn ìso.
 23 Títí tí ọ̀kọ̀ fi gún un ní ẹ̀dò,
     bí ẹ̀yẹ̀ ẹ̀ ní fẹ́ wọ̀ inú okùn,
     láimọ̀ pé yóò gba ẹ̀mí ọ̀un.
 24 Nítorí náà báyii ẹ̀yin ọ̀mọ̀ mi, tẹ̀tí sí mi
     fọ̀kàn sí nńkan tí mo sọ.
 25 Má ẹ̀ jẹ́ kí ọ̀kàn rẹ́ kí ó yà sí ọ̀nà rẹ́,
     tàbí kí ó rìn lọ sí ipa ọ̀nà rẹ́.
 26 Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ní àwọ̀n tí ó tí fà lulẹ́.
     Ogunlọ̀gọ̀ àwọ̀n alágbára ní ó tí pa.
 27 Ilé e rẹ́ ní ọ̀nà tààrà sí isà ọ̀kú,
     tí ó lọ tààrà sí àgbàlá ikú.

8

Ọ̀gbọ̀n n fi ìpè síta

- 1 Njẹ́ ọ̀gbọ̀n kò ha ń kígbẹ̀ síta?
     Ọ̀yẹ̀ kò ha ń gbé ohùn rẹ́ sókè?
 2 Ní ibi gíga ní ẹ̀gbẹ̀ ọ̀nà,
     ní ìkóríta, ní ó dúró;
 3 ní ẹ̀gbẹ̀ ibodè tí ó wọ̀ ilú,

- ní ẹnu ibodè ni ó n kígbe sókè:
 4 “Sí i yín ẹyin èniyàn, ní mo n kígbe pè;
 mo gbé ohun mi sókè sí gbogbo èniyàn.
 5 Ẹyin aláìmòkan, ẹ kọgbọ̀n;
 ẹyin aṣiwèrè, ẹ gba òye.
 6 Ẹ gbọ̀, nítorí tí èmi ó sọ̀rọ̀ ohun iyebíye;
 Èmi sí ètè mi láti sọ ohun tí ó tọ̀,
 7 ẹnu mi n sọ ohun tí í ẹ̀ òtítọ̀,
 nítorí ètè mi kórííra ibi.
 8 Gbogbo ọ̀rọ̀ ẹnu mi ni ó tọ̀,
 kò sí ẹ̀yí tí ó jẹ̀ ẹ̀tàn tàbí àyídáyidà níbẹ̀.
 9 Fún olóye gbogbo rẹ̀ ni ó tọ̀nà;
 wọ̀n jẹ̀ aláìlẹ̀gàn fún gbogbo ẹni tí ó ní ìmọ̀.
 10 Yan ẹ̀kọ̀ mi dípò fàdákà,
 ìmọ̀ dípò o wúrà àṣàyàn,
 11 nítorí ọ̀gbọ̀n ẹ̀ iyebíye jù iyùn lọ̀,
 kò sí ohun tí ọ̀kàn rẹ̀ fẹ̀ tí a sì le fiwé e.
 12 “Èmi, ọ̀gbọ̀n n gbé pẹ̀lú òye;
 mo ní ìmọ̀ àti ọ̀gbọ̀n-inú.
 13 Ìbẹ̀rù OLÚWA ni ikórííra ibi
 mo kórííra igbéraga àti agídí,
 iwà ibi àti ọ̀rọ̀ ẹ̀tàn.
 14 Ìmọ̀ràn àti ọ̀gbọ̀n tí ó yè kooro jẹ̀ tẹ̀mi
 mo ní òye àti agbára.
 15 Nípasẹ̀ mi ni ọ̀ba n ṣàkóso
 tí àwọ̀n aláṣẹ̀ sì n ẹ̀ ọ̀fin tí ó dára.
 16 Nípasẹ̀ mi àwọ̀n ọ̀mọ̀-aládé n ṣàkóso,
 àti gbogbo ọ̀lọ́lá tí n ṣàkóso ilẹ̀ ayé.
 17 Mo fẹ̀ràn àwọ̀n tí ó fẹ̀ràn mi,
 àwọ̀n tí ó sì wá mi rí mi.
 18 Lọ̀dọ̀ mi ni ọ̀rọ̀ àti ọ̀lá wà,

- ọrọ tí í tọjọ àti ìgbéga rere.
 19 Èso mi dára ju wúrà dáradára lọ;
 ohun tí mò ní mú wá ju àṣàyàn fàdákà lọ.
 20 Mò ní rìn ní ọ̀nà òdodo,
 ní ojú ọ̀nà ọ̀títọ̀,
 21 mò ní fi ọrọ̀ fún gbogbo àwọn tí ó fẹ̀ràn mi
 mo sì ní mú kí ilé ìṣúra wọn kún.

 22 “Èmi ni OLÚWA kọkọ dá nínú ìṣẹ̀ rẹ̀.
 Ṣáájú àwọn ìṣẹ̀ rẹ̀ àtíjọ̀;
 23 a ti yàn mí láti ayérayé,
 láti ìbẹ̀rẹ̀ pẹ̀pẹ̀, kí ayé tó bẹ̀rẹ̀.
 24 Nígbà tí kò tí ì sí Òkun, ni a ti bí mi,
 nígbà tí kò tí ì sí ìsun tí ó ní omi nínú;
 25 kí a tó fi àwọn òkè sí ipò wọn,
 ṣáájú àwọn òkè ni a ti bí mi,
 26 kí ó tó dá ilẹ̀ ayé tàbí àwọn oko rẹ̀
 tàbí èyíkẹ̀yìí nínú eruku ayé.
 27 Mo wà níbẹ̀ nígbà tí ó fi àwọn ọ̀run sí ipò wọn,
 nígbà tí ó fi ọ̀sùwọn àyíká sórí ibú omi,
 28 nígbà tí ó ṣẹ̀dá ọ̀fúrufú lókè
 tí ó sì fi orísun ibú omi sí ipò rẹ̀ láì le è yẹ̀sẹ̀,
 29 nígbà tí ó ṣe ààlà fún omi Òkun
 kí omi má ba à kojá ààlà àṣẹ̀ rẹ̀,
 àti nígbà tí ó pààlà ìplẹ̀ ayé.
 30 Nígbà náà èmi ni gbẹ̀nàgbẹ̀nà ègbẹ̀ rẹ̀
 mo kún fún inú dídùn lójoojúmọ̀,
 mo ní yọ̀ nígbà gbogbo níwájú rẹ̀.
 31 Mo ní yọ̀ nínú gbogbo àgbáyé tí ó dá
 mo sì ní inú dídùn sí àwọn ọ̀mọ̀ ènìyàn.

 32 “Nítórí náà báyí, èyin ọ̀mọ̀ mi,

- ìbùkún ni fún àwọn tí ó pa ọ̀nà mi mọ.
- 33 Fetí sí ìtọ̀sọ̀nà mi kí o sì gbọ̀n;
má ẹ̀ pa á tì sá pá kan.
- 34 Ìbùkún ni fún ẹ̀ni tí ó fetísílẹ̀ sí mi,
tí ń sọ̀nà ní ẹ̀nu-ọ̀nà mi ló joojúmọ̀,
tí ń dúró ní ẹ̀nu-ọ̀nà mi.
- 35 Nítorí ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá rí mi rí iyè
ó sì rí ojúrere gbà lẹ̀dọ̀ OLÚWA.
- 36 Sùgbọ̀n ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá kọ̀ láti rí ń pa ara rẹ̀ lára
gbogbo ẹ̀ni tí ó kórííra mi fẹ̀ ikú.”

9

Ìpè ti ogbon ati àìgbon

- 1 Ogbon ti kọ̀ ilé rẹ̀,
ó ti gbẹ̀ ọ̀pọ̀ o rẹ̀ méjèjì,
- 2 ó ti fi ilé pọ̀n tí, ó ti fọ̀nà rokà.
Ó sì ti sètò o tábìlì oúnjẹ̀ rẹ̀
- 3 ó ti rán àwọn ìránṣẹ̀bìnrin rẹ̀ jáde, ó sì ń pè,
láti ibi tí ó ga jù láàrín ilú.
- 4 “Jẹ́ kí gbogbo àwọn aláìgbon wọ̀ ibí wá!”
Ó ń wí fún àwọn tí kò lọ̀gbọ̀n pé,
- 5 “Wá, ẹ̀ wá jẹ́ oúnjẹ̀ mi
sì mu wáinì tí mo ti pò.
- 6 Fi iwà àìmọ̀kan rẹ̀ sílẹ̀ iwọ̀ yòò sì yè;
rìn ní ọ̀nà ọ̀ye.
- 7 “Ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá bá ẹ̀lẹ̀gàn wí, kọ̀ lẹ̀tà sí àbùkù
ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá bá ẹ̀ni búburú wí kọ̀ lẹ̀tà sí ẹ̀ébú.
- 8 Má ẹ̀ bá ẹ̀lẹ̀gàn wí, àìṣe bẹ̀ẹ̀ yòò kórííra rẹ̀.
Bá olọ̀gbọ̀n wí yòò sì fẹ̀ràn rẹ̀;
- 9 kọ̀ olọ̀gbọ̀n ẹ̀niyàn lẹ̀kọ̀ọ̀, yòò sì gbọ̀n sí i
kọ̀ olódodo ẹ̀niyàn lẹ̀kọ̀ọ̀, yòò sì fi kún ìmọ̀ rẹ̀.

- 10 “Ìbèrù OLÚWA ni ìbèrè ọgbọn,
 ìmò nípa Èni Mímọ ni ọye.
- 11 Nítorí nípasè mi ọjọ rẹ yòò gùn
 ọpọlọpọ ọdún yòò sì kún ọjọ ayé rẹ.
- 12 Bí ìwọ bá gbọn, ọgbọn rẹ yòò fún ọ ní èrè:
 bí ìwọ bá jẹ ẹlẹgàn, ìwọ nìkan ni yòò jìyà.”
- 13 Òmùgò obìnrin jẹ aláriwo;
 ó jẹ aláilẹkọdọ àti aláìní ìmò.
- 14 Ó jókòó ní ẹnu-ọ̀nà ilé rẹ
 lórí ìjókòó níbi tí ó ga jù láàrín ilú,
- 15 ó n pe àwọn tí ó n kojá lọ,
 tí wọn n lọ tààrà ní ọ̀nà wọn.
- 16 “Jẹ kí gbogbo ẹni tí ó jẹ aláilóye súnmọ bí!”
 Ní ó wí fún ẹni tí ọye kù díẹ ká à tó fún.
- 17 “Omi tí a jí mu dùn
 oúnjẹ tí a jẹ ní ìkọkọ a máa ládùn!”
- 18 Sùgbọn wọn ò funra pé àwọn òkú wà níbẹ,
 pé àwọn àlejò rẹ wà ní ìsàlẹ ilẹ isà òkú.

Àwọn òwe Solomoni

10

- 1 Àwọn òwe Solomoni.
 Ọlọgbọn ọmọ n mú inú baba rẹ dùn,
 sùgbọn aṣiwèrè ọmọ n ba inú iyá rẹ jẹ.
- 2 Ìṣúra tí a kọjọ nípa iwà búburú kò ní èrè,
 sùgbọn òdodo a máa gbani lẹwọ ikú.
- 3 OLÚWA kì í jẹ kí ebi máa pa olódodo,
 sùgbọn ó ba ète àwọn ènìyàn búburú jẹ.

- 4 Ọwọ tí ó lẹ máa ń sọ ènìyàn di tálákà,
 sùgbọ́n ọwọ́ tí ó múra síṣé a máa sọ ni di ọlórò.
- 5 Ẹni tí ó kó irúgbìn jọ ní àsíko òjò jẹ ọlọgbọ́n ọmọ,
 sùgbọ́n ẹni tí ó sùn ní àsíko ìkórè jẹ adójútini
 ọmọ.
- 6 Ìbùkún ní ó máa ń kún orí olódodo,
 sùgbọ́n ìwà ipá máa ń kún ẹnu ènìyàn búburú.
- 7 Írántí olódodo yòò jẹ ìbùkún,
 sùgbọ́n orúkọ ènìyàn búburú yòò jẹrà.
- 8 Ẹni tí ó gbọ́n nínú ọkàn rẹ máa ń gba àṣẹ,
 sùgbọ́n ètè wérewère yòò parun.
- 9 Ẹni tí ó ń rìn déédé, ń rìn láìléwu,
 sùgbọ́n àṣírí ẹni tí ń rìn ọ̀nà pálapàla yòò tú.
- 10 Ẹni tí ń ṣẹjú pàkòpàkò fún ibi ń fa àìbalẹ ọkàn,
 aláìgbọ́n tí ń ṣàròyé kiri yòò parun.
- 11 Ẹnu olódodo jẹ orísun iyè,
 sùgbọ́n ìwà ipá ni ó gba gbogbo ẹnu ènìyàn
 búburú.
- 12 Ìrírà a máa dá ìjà sílẹ,
 sùgbọ́n ìfẹ́ a máa bo gbogbo àṣìṣe mọlẹ.
- 13 Ọgbọ́n ni a ń bá lẹnu àwọ́n olóye,
 sùgbọ́n kùmọ́ wà fún ẹ̀yìn àwọ́n aláìlọ́ye.
- 14 Ọlọgbọ́n ènìyàn kó ìmọ́ jọ,
 sùgbọ́n ẹnu aláìgbọ́n a máa ṣokùnfà ìparun.

- 15 Orò àwọn olódodo ni ilú olódi wọn,
şùgbón òsì ni ìparun aláìní.
- 16 Èrè olódodo n mú iyè wá fún wọn,
şùgbón èrè ènìyàn búburú n mú ljiyà wá fún
wọn.
- 17 Èni tí ó gbọ̀ ìbáwí fi ọ̀nà sí iyè hàn,
şùgbón èni tí ó kọ̀ ìbáwí mú àwọn miiṛàn şinà.
- 18 Èni tí ó pa ìkóriira rẹ̀ mọ̀ jẹ̀ ọ̀pùrọ̀
èni tí ó sìn ba ni jẹ̀ jẹ̀ aláìgbón.
- 19 Nínú ọ̀rọ̀ púpọ̀ a kò le fẹ̀ ẹ̀şẹ̀ kù
şùgbón èni tí ó pa ẹ̀nu rẹ̀ mọ̀ jẹ̀ ọ̀lọgbón.
- 20 Ètè olódodo jẹ̀ ààyò fàdákà,
şùgbón ọ̀kàn ènìyàn búburú kò níye lórí.
- 21 Ètè olódodo n bọ̀ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀,
şùgbón aláìgbón n kú nítorí àìlọye.
- 22 Ìbùkún OLÚWA n mú ọ̀rọ̀ wá,
kì í sìn fi ìdààmú sí í.
- 23 Aláìgbón a máa ní inú dídùn sí iwà búburú,
şùgbón olóye ènìyàn a máa ní inú dídùn sí
ọ̀gbón.
- 24 Ohun tí ènìyàn búburú bẹ̀rù yóò dé bá a;
olódodo yóò rí ohun tí ó fẹ̀ gbà.
- 25 Nígbà tí jì bá ti jà kojá, ènìyàn búburú a kojá lọ,
şùgbón olódodo yóò dúró şinşin láéláé.

- 26 Bí ọtí kíkán sí eyín, àti èéfín sí ojú,
bẹ̀ẹ̀ ni ọ̀lẹ̀ sí ẹnì tí ó rán an níṣẹ.
- 27 Ìbẹ̀rù OLÚWA n mú ọjọ ayé gígùn wá,
ṣùgbọ̀n a gé ọjọ ayé ènìyàn búburú kúrú.
- 28 Ìrètí olódodo ni ayò,
ṣùgbọ̀n ìrètí ènìyàn búburú jásí òfo.
- 29 Ọ̀nà OLÚWA jẹ ààbò fún olódodo,
ṣùgbọ̀n ìparun ni ó jẹ fún àwọn tí n ẹ̀ ibi.
- 30 A kì yóò fa olódodo tu láéláé,
ṣùgbọ̀n ènìyàn búburú kì yóò dúró pẹ̀ lórí ilẹ̀.
- 31 Ẹ̀nu olódodo n mú ọgbọ̀n jáde wá,
ṣùgbọ̀n ètè àyípadà ni a ó gé kúrò.
- 32 Ètè olódodo mọ ohun itẹ̀wọ̀gbà,
ṣùgbọ̀n ètè ènìyàn búburú kò mọ̀ ju èké lọ.

11

- 1 OLÚWA kórííra òsùwọ̀n èké,
ṣùgbọ̀n òsùwọ̀n ọ̀títọ̀ jẹ inú dídùn un rẹ̀.
- 2 Nígba tí ìgbéraga bá dé, nígbà náà ni ìdójúti dé,
ṣùgbọ̀n pẹ̀lú ìrẹ̀lẹ̀ ni ọgbọ̀n n wá.
- 3 Ọ̀títọ̀ inú ẹnì dídúró ṣinṣin n ẹ̀ amọ̀nà rẹ̀,
ṣùgbọ̀n aláìṣòótọ̀ yóò parun nípasẹ̀ àìṣòótọ̀ wọ̀n.
- 4 Ọ̀rọ̀ kò níláárí ní ọjọ̀ ìbínú,

ṣùgbọ̀n òdodo a máa gbani lẹ̀wọ̀ ikú.

⁵ Òdodo aláìlẹ̀gàn ẹ̀ ọ̀nà tààrà fún wọ̀n,
ṣùgbọ̀n ìwà búburú ènìyàn búburú yóò fà á lulẹ̀.

⁶ Òdodo ẹ̀ni ìdúró ẹ̀sin gbà wọ̀n là,
ṣùgbọ̀n ìdẹ̀kùn ètè búburú mú aláìṣòótọ̀.

⁷ Nígba tí ènìyàn búburú bá kú, ìrètí rẹ̀ a parun;
gbogbo ohun tó ń fojú ẹ̀nà fún nípa agbára rẹ̀
já ẹ̀fo.

⁸ A gba olódodo kúrò lẹ̀wọ̀ ibi dípò o rẹ̀,
ibi wá sórí ènìyàn búburú.

⁹ Aláìmọ̀ Ọ̀lọ̀run fi ẹ̀nu rẹ̀ ba aláduùgbò rẹ̀ jẹ̀,
ṣùgbọ̀n nípasẹ̀ ìmọ̀ olódodo sá àsàlà.

¹⁰ Nígba tí olódodo ń gbèrú, ìlú a yọ̀;
nígba tí ènìyàn búburú parun, ariwo ayọ̀ gba
ìlú kan.

¹¹ Nípasẹ̀ ìbùkún, olódodo a gbé ìlú ga:
ṣùgbọ̀n nípasẹ̀ ẹ̀nu ènìyàn búburú, a pa ìlú run.

¹² Ẹ̀ni tí kò gbọ̀n fojú kékeré wo aláduùgbò rẹ̀
ṣùgbọ̀n ẹ̀ni tí ó ní òye pa ẹ̀nu rẹ̀ mọ̀.

¹³ Olófòófó tú àṣírí ìkọ̀kọ̀
ṣùgbọ̀n ẹ̀ni tó ẹ̀ ẹ̀ gbẹ̀kẹ̀lé a pa àṣírí mọ̀.

¹⁴ Nítórí àìní ìtọ̀sọ̀nà orílẹ̀-èdè ẹ̀subú
ṣùgbọ̀n nípasẹ̀ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ olùbádámọ̀ràn ìṣẹ̀gun
dájú.

- 15 Èni tí ó ẹ̀ onígbòwọ́ fún àlejò yòò rí ìyọnu,
 ẹ̀sùgbọ̀n ẹ̀nikẹ̀ni tí ó kọ̀ láti ẹ̀ onígbòwọ́ yòò wà
 láiléwu.
- 16 Obìnrin oníwà rere gba ìyìn
 ẹ̀sùgbọ̀n alágbára aláìbìkítà ènìyàn gba ọ̀rọ̀
 nìkan.
- 17 Ènìyàn rere n ẹ̀ ara rẹ̀ lóore
 ẹ̀sùgbọ̀n ènìyàn ikà n mú ìyọnu wá sórí ara rẹ̀.
- 18 Ènìyàn búburú gba èrè ìtànje
 ẹ̀sùgbọ̀n ẹ̀ni tó fúnrúgbìn òdodo yòò gba èrè tó
 dájú.
- 19 Olódodo tòótọ́ rí ìyè
 ẹ̀sùgbọ̀n ẹ̀ni tí n lépa ibi lé e sí ibi ikú ara rẹ̀.
- 20 OLÚWA kórííra àwọ̀n ènìyàn ọ̀lọ̀kàn búburú
 ẹ̀sùgbọ̀n ó ní inú dídùn sí àwọ̀n tí ọ̀nà wọ̀n kò
 lábùkù.
- 21 Mọ̀ èyí dájú pé, ènìyàn búburú kì yòò lọ láìjìyà,
 ẹ̀sùgbọ̀n àwọ̀n olódodo yòò lọ láìjìyà.
- 22 Bí òrùka wúra ní imú ẹ̀lẹ̀dẹ̀
 nì arẹ̀wà obìnrin tí kò lógbọ̀n.
- 23 Ìfẹ̀ inú olódodo yòò yọ̀rí sí ohun rere
 ẹ̀sùgbọ̀n ìrètí ènìyàn búburú yòò yọ̀rí sí ìbínú.
- 24 Ènìyàn kan n fún ni lẹ̀fẹ̀ẹ̀, síbẹ̀ ó n ní sí i;
 òmíràn n háwọ̀ ju bí ó ti yẹ̀ ẹ̀sùgbọ̀n ó di aláìní.

- 25 Ẹni tí n̄ soore yòò máa gbèrú sí i;
 ẹni tí ó tu ẹ̀lòmíràn lára yòò ní ìtura.
- 26 Àwọn ènìyàn a ẹ̀ ẹ̀pè lé ènìyàn tí n̄ kó oúnjẹ pamọ̀
 ẹ̀gbọ̀n ìbùkún a máa wá sórí ẹni tí ó ẹ̀tán láti
 tà.
- 27 Ẹni tí n̄ lépa ohun rere yòò rí ohun rere
 ẹ̀gbọ̀n ibi yòò dé bá ẹni tí n̄ lépa ibi.
- 28 Ẹnikẹni tí ó bá gbẹ̀kẹ̀lé ọ̀rọ̀ rẹ̀ yòò ẹ̀bù;
 ẹ̀gbọ̀n olódodo yòò gbilẹ̀ bí i koríko tútù.
- 29 Ẹni tí ó n̄ mú ìdààmú dé bá ìdílẹ̀ rẹ̀ yòò jogún afẹ̀fẹ̀
 lásán
 aláìgbọ̀n yòò sì máa ẹ̀ ìránẹ̀ fún ọ̀lọ̀gbọ̀n.
- 30 Ẹso òdodo ni igi iyè
 ẹni tí ó sì jèrè ọ̀kàn jẹ ọ̀lọ̀gbọ̀n.
- 31 Bí àwọn olódodo bá gba ìpín wọn lórí ilẹ̀ ayé
 mélòó mélòó ni ènìyàn búburú àti àwọn tó
 dẹ̀şẹ̀!

12

- 1 Ẹnikẹni tí ó fẹ̀ ẹ̀kọ̀ fẹ̀ ìmọ̀,
 ẹ̀gbọ̀n ẹnikẹni tí ó kóríra ìbáwí jẹ aláìgbọ̀n.
- 2 Ènìyàn rere gba ojúrere lódò OLÚWA
 ẹ̀gbọ̀n ènìyàn ètẹ̀ búburú ni yòò dá lẹ̀bi.
- 3 A kò lè fi ẹ̀şẹ̀ ènìyàn múlẹ̀ nípa ìwà búburú

ṣùgbọ́n a kò le è fa olódodo tu.

⁴ Aya oníwà rere ni adé ọkọ rẹ
ṣùgbọ́n aya adójútini dàbí inú egungun rẹ jẹrà.

⁵ Èrò àwọn olódodo tọ,
ṣùgbọ́n ìgbìmọ ènìyàn búburú jẹ ẹtàn.

⁶ Ọrọ ènìyàn búburú lúgọ de ẹjẹ
ṣùgbọ́n ọrọ àwọn olódodo gbà wọn là.

⁷ A sí àwọn ènìyàn búburú ní ìdí, wọn kò sì sí mọ;
ṣùgbọ́n ilé olódodo dúró ṣinṣin.

⁸ A n yín ènìyàn gégé bí iwọn ọgbọ́n rẹ
ṣùgbọ́n àwọn ènìyàn ọlọpọlọ wúruwùru ni a
kégàn.

⁹ Ó sàń kí a má jẹ ènìyàn pàtàkì kí a sì ní ìránṣẹ́
ju kí a díbọ́n pé a jẹ ẹni pàtàkì láíní ounjẹ.

¹⁰ Olódodo ènìyàn n ẹ aájò ohun tí àwọn ohun ọ̀sìn
rẹ nílò,
ṣùgbọ́n ìyọ́nú àwọn ènìyàn búburú, ikà ni.

¹¹ Ẹni tí ó bá dá oko yòò ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ounjẹ,
ṣùgbọ́n ẹni tí n lépa ọ̀jìjì lásán làsán kò gbọ́n.

¹² Ènìyàn búburú n fẹ ikógun àwọn ènìyàn ikà
ṣùgbọ́n gbòngbò olódodo n gbilẹ.

¹³ A mú ènìyàn búburú nípasẹ ọ̀rọ̀ ẹ̀ṣẹ̀ rẹ
ṣùgbọ́n olódodo bọ kúrò lówọ ìdààmú.

- 14 Láti inú èso rẹ, ènìyàn kún fún onírúurú ohun rere bí ịṣẹ ọwọ rẹ tí ń pín in léré dájúdájú.
- 15 Ọnà aláìgbọ́n dára lójú ara rẹ ùgbọ́n ọlọgbọ́n ènìyàn a máa gba ìmọ̀ràn.
- 16 Aláìgbọ́n ènìyàn fi ìbínú un rẹ hàn lẹ̀sẹ̀kẹ̀sẹ̀, ùgbọ́n olóye ènìyàn fojú fo ìyànje.
- 17 Ẹni tí ó jẹ ajẹríí òtítọ́ jẹríí ohun tí ojú rẹ rí ùgbọ́n ajẹríí èké máa ń parọ́.
- 18 Ọrọ́ tí a kò rò jinlẹ̀ máa ń gún ni bí ọ̀kọ ùgbọ́n ahọ́n ọlọgbọ́n ń mú ìwòsàn wá.
- 19 Ètè tí ń ṣọ òtítọ́ yòò wà láéláé ùgbọ́n ahọ́n tí ń parọ́ kì í tọ́jọ́.
- 20 Ẹtàn wà nínú ọ̀kàn àwọ̀n tí ń pète búburú ùgbọ́n ayọ́ wà fún àwọ̀n tí ń mú kí àlàáfíà gbilẹ̀.
- 21 Ibi kì í ṣubú lu olódodo rára ùgbọ́n ènìyàn búburú gba ìpín ìyọnu tiwọ̀n.
- 22 OLÚWA kórìíra ètè tí ń parọ́ ùgbọ́n ó ní inú dídùn sí àwọ̀n olóòtítọ́.
- 23 Ènìyàn olóye fi ìmọ́ rẹ pamọ́ sínú ara rẹ ùgbọ́n ọ̀kàn ènìyàn búburú ń gbé ìwà òmùgò jáde.
- 24 Ọwọ́ àìṣòlẹ́ yòò jẹ ọ̀ba

şùgbõn òlẹ şíşe a máa yorí sí erú şíşe.

25 Ìbànújẹ ní ọkàn ènìyàn ní dorí rẹ kodò
şùgbõn ọrọ rere a máa mú kó yò.

26 Olódodo ènìyàn máa n şora láti dọrẹẹ
şùgbõn ọnà àwọn ènìyàn búburú n mú wọn
şinà.

27 Ọlẹ ènìyàn kò sun eran tí ó pa lóko ọdẹ
şùgbõn ẹni tí kì í şe ọlẹ máa n díwọn ohun iní
rẹ.

28 Ní ọnà àwọn olódodo ni iyè wà
ní ọnà náà ni àìkú wà.

13

1 Ọlọgbõn ọmọ gba ẹkọ baba rẹ,
şùgbõn ẹlẹgàn kò gbọ ìbáwí.

2 Láti inú ẹso ẹnu rẹ ènìyàn n gbádùn ohun rere,
şùgbõn, ifẹ ọkàn aláìşòótọ ní ìwà ipá.

3 Ẹnikẹni tí ó şọ ẹnu rẹ pa ẹnu ara rẹ mọ,
şùgbõn ẹni tí ó n şọrọ gbàù gbàù yóò parun.

4 Ọkàn ọlẹ n fẹ, şùgbõn kò rí nńkan kan,
şùgbõn ọkàn àwọn ti kì í şe ọlẹ rí itẹlọrùn.

5 Olódodo kórííra ohun tí í şe irọ,
şùgbõn ènìyàn búburú hu ìwà ìríra àti itìjú.

6 Ọdodo n şamọnà ènìyàn olóòtítọ inú,

ṣùgbọn ìwà búburú sí eléṣẹ ní ipò.

7 Ènìyàn kan díbọn bí ẹnì tí ó ní ọrọ síbẹ kò ní ǹnkan
kan
elòmíràn díbọn bí i tálákà, síbẹ ó ní ọrọ púpọ.

8 Ọrọ ènìyàn le è ra ẹmí rẹ
ṣùgbọn tálákà kì í gbọ idẹrùbà.

9 Ìmọlẹ olódodo tàn roro,
ṣùgbọn fitílà ènìyàn búburú ni a pa kú.

10 Ìgbéraga máa ń dá ìjà sílẹ ni
ṣùgbọn ọgbọn wà nínú àwọn tí ń gba ìmọràn.

11 Owó tí a fi ọ̀nà èrú kójọ yóò sí lọ,
ṣùgbọn ẹnì tí ń kó owó jọ díèdìẹ yóò pọ sí i.

12 Ìrètí tí ń falẹ máa ń mú kí ọkàn șaárẹ
ṣùgbọn ìrètí tí a rí gbà jẹ igi iyè.

13 Ẹnì tí ó kẹgàn ẹkọ yóò jìyà rẹ
ṣùgbọn ẹnì tí ó pa àṣẹ mọ gba èrè rẹ.

14 Ìkọni ọlọgbọn jẹ orísun iyè,
tí ń yí ènìyàn padà kúrò nínú idẹkùn ikú.

15 Ọye pípé ń mú ni rí ojúrere,
ṣùgbọn ọ̀nà aláìsòótọ kì í tọjọ.

16 Gbogbo olóye ènìyàn máa ń hùwà pẹlú ìmọ,
ṣùgbọn aláìgbọn a fi ìwà òmùgò rẹ hàn.

- 17 Ìránṣẹ búburú bọ sínú idààmú
 ṣùgbọ́n aṣojú olóòtító mú iwòsàn wá.
- 18 Èni tí ó kọ ibáwí yòò di tálákà yòò sì rí itìjú,
 ṣùgbọ́n èni tí ó gbọ́ ibáwí ni yòò rí ọlá.
- 19 Ìfẹ́ tí a mú ṣẹ̀ dùn mọ́ ọkàn
 ṣùgbọ́n ìríra ni fún aṣiwèrè láti kúrò nínú ibi.
- 20 Èni tí ó ń bá ọlọgbọ́n rìn yòò gbọ́n
 ṣùgbọ́n èni tí ń bá aláìgbọ́n kégbẹ́ ń pa ara rẹ̀
 lára.
- 21 Òsì a máa ta ẹlẹ̀ṣẹ̀,
 ṣùgbọ́n ọrọ́ ni èrè fún olódodo.
- 22 Èniyàn rere a máa fi ogún sílẹ̀ fún àwọn ọmọ ọmọ
 rẹ̀,
 ṣùgbọ́n, a kó ọrọ́ àwọn tó dẹ̀ṣẹ̀ pamọ́ fún àwọn
 olódodo.
- 23 Ilẹ̀ ẹ̀ tálákà le è mú ọpọ̀lọpọ̀ ìre oko wá
 ṣùgbọ́n àìṣòdodo gbá gbogbo rẹ̀ lọ.
- 24 Èni tí ó fa ọwọ́ ibáwí sẹ̀yìn kórìíra ọmọ rẹ̀
 ṣùgbọ́n èni tí ó fẹ̀ràn ọmọ rẹ̀ yòò máa bá a wí.
- 25 Olódodo jẹ́wọ́ tí tí ó fi tẹ̀ ọkàn rẹ̀ lórùn
 ṣùgbọ́n ebi yòò máa pa ikùn èniyàn búburú.

14

- 1 Ọlọgbọ́n obìnrin kọ́ ilé e rẹ̀,
 ṣùgbọ́n aṣiwèrè obìnrin fi ọwọ́ ara rẹ̀ fà á lulẹ̀.

- 2 Èni tí ń rìn déédé bèrù OLÚWA,
 ùgbón èni tí ọ̀nà rẹ̀ kò tọ̀ kẹ̀gàn OLÚWA.
- 3 Ọ̀rọ̀ aṣiwèrè a máa ṣokùnfà pàṣán fún èyìn rẹ̀,
 ùgbón ọ̀rọ̀ ètè ọ̀lọ̀gbón a máa dáàbò bọ̀ ó.
- 4 Níbi tí kò sí ẹ̀ran, ibùjẹ ẹ̀ran a máa mọ̀ tónítóní,
 ùgbón, nípa agbára akọ̀ màlúù ni ọ̀pọ̀ ikórè ti
 ń wá.
- 5 Ẹ̀lẹ̀rìí tí ń ṣọ̀ ọ̀títọ̀ kì í tan ni
 ùgbón ẹ̀lẹ̀rìí èké a máa tú irọ̀ jáde.
- 6 Ẹ̀lẹ̀gàn ń wá ọ̀gbón kò sì rí rárá,
 ùgbón ìmọ̀ máa ń wà fún olóye.
- 7 Má ṣe súnmọ̀ aláìgbón ènìyàn,
 nítorí ìwọ̀ kì yòò rí ìmọ̀ ní ètè rẹ̀.
- 8 Ọ̀gbón olóye ni látí ronú jinlẹ̀ nípa ọ̀nà wọ̀n
 ùgbón ìwà òmùgò aṣiwèrè ní ìtànjẹ̀.
- 9 Aláìgbón ń dẹ̀ṣẹ̀ nígbà tí ó yẹ̀ kí ó ṣe àtúnṣe ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀
 ùgbón láàrín àwọ̀n olódodo ni a ti rí ojúrere.
- 10 Ọ̀kàn kọ̀ọ̀kàn ló mọ̀ ẹ̀dùn ọ̀kàn tirẹ̀
 kò sì sí ẹ̀nikan tó le è bá ọ̀kàn mìíràn pín ayọ̀ rẹ̀.
- 11 A ó pa ilẹ̀ ènìyàn búburú run,
 ùgbón àgọ̀ olódodo yòò máa gbèrú sí i.
- 12 Ọ̀nà kan wà tí ó dàbí i pé ó dára lójú ènìyàn,
 ùgbón ní ìgbèyìn gbéyín, a máa já sí ikú.

- 13 Kòdà nígbà tí a n rẹ̀rìn-ín, ọ̀kàn le è máa kẹ́rora;
ayò sù le è yorí sí ìbànújẹ.
- 14 A ó san án lẹ̀kùnrẹ̀rẹ̀ fún aláìgbàgbọ̀ gẹ̀gẹ̀ bí ọ̀nà
rẹ̀,
èniyàn rere yòò sì gba èrè fún tirẹ̀.
- 15 Ọ̀pẹ̀ èniyàn gba ohun gbogbo gbọ̀
şùgbọ̀n olóye èniyàn ronú lórí àwọn ìgbésẹ̀ rẹ̀.
- 16 Ọ̀lọgbọ̀n bẹ̀rù Ọ̀lọrun ó sì kórííra ibi
şùgbọ̀n aláìgbọ̀n jẹ̀ aláígídí àti aláìşóra.
- 17 Ẹ̀ni tí ó máa n tètè bínú máa n hùwà aşıwèrè,
a sì kórííra eléte èniyàn.
- 18 Ọ̀pẹ̀ jogún ìwà òmùgò
şùgbọ̀n a dé ọ̀lọgbọ̀n ní adé ìmò.
- 19 Èniyàn ìkà yòò tẹ̀ríba níwájú àwọn èniyàn rere
àti èniyàn búburú níbi ìlẹ̀kùn àwọn olódodo.
- 20 Kòdà àwọn aláduúgbò tálákà kò fẹ̀ràn rẹ̀,
şùgbọ̀n, ọ̀lọ̀rò ní ọ̀rẹ̀ púpọ̀.
- 21 Ẹ̀ni tí ó kẹ̀gàn aláduúgbò o rẹ̀ ti dẹ̀şẹ̀
şùgbọ̀n ibùkún ni fún ẹ̀ni tí ó şàánú àwọn aláìní.
- 22 Njẹ̀ àwọn tí n pẹ̀te ibi kí í şìnà bí?
Şùgbọ̀n àwọn tí n gbèrò ohun rere n rí ìfẹ̀ àti
òtítọ̀.
- 23 Gbogbo işẹ̀ àşekára ló máa n mú èrè wá,
şùgbọ̀n ejọ̀ ríró lásán máa n ta ni lóşì ni.

- 24 Orò ọlọgbọn ènìyàn ni adé orí wọn
 sùgbọn iwà aláìgbọn n mú iwà òmùgò wá.
- 25 Èlẹ̀rìí tí ó sọ òtítọ́ gba ẹ̀mí là
 sùgbọn ẹ̀lẹ̀rìí èké jẹ ẹ̀lẹ̀tàn.
- 26 Nínú ìbẹ̀rù OLÚWA ni ìgbẹ̀kẹ̀lé tí ó lágbára,
 yòò sì tún jẹ ibi ààbò fún àwọn ọmọ rẹ.
- 27 Ìbẹ̀rù OLÚWA jẹ orísun iyè,
 tí n yí ènìyàn padà kúrò nínú ìkẹ̀kùn ikú.
- 28 Ènìyàn púpọ́ ní ilú jẹ ògo ọba,
 sùgbọn láìsí ìjòyè, ọba á parun.
- 29 Onísùúrù ènìyàn ní òye tí ó pọ́,
 sùgbọn onínú-fùfù ènìyàn máa n fi iwà aṣiwèrè
 hàn.
- 30 Ọkàn tí ó lálàáfíà fi iyè mú kí ojọ ayé gùn fún ara,
 sùgbọn ìlara mú kí egungun jẹrà.
- 31 Ẹni tí ó fi iyà jẹ aláìní n fi ìkóríira hàn
 sùgbọn ẹnikẹni tí ó soore fún aláìní bu ọlá fún
 Ọlórùn.
- 32 Nígba tí iyọnu bá dé, a fa àwọn búburú lulẹ,
 kòdà nínú ikú àwọn olódodo ni ààbò.
- 33 Ọgbọn wà nínú ọkàn olóye
 kòdà láàrín àwọn aláìlóye, ó jẹ kí wọn mọ òun.
- 34 Ọdodo a máa gbé orílẹ̀-èdè lékè,
 sùgbọn ìtìjù ni ẹ̀sẹ́ jẹ fún àwùjọ káwùjọ.

35 Oba a máa ní inú dídùn sí ìránṣẹ́ tí ó gbọ̀n
 ṣùgbọ̀n ìbínú rẹ́ wá sórí ìránṣẹ́ adójútini.

15

- 1 Ìdáhùn pẹ̀lẹ́ yí ìbínú padà
 ṣùgbọ̀n ọ̀rọ́ líle máa ń ru ìbínú sókè.
- 2 Ahọ̀n ọ̀lọ̀gbọ̀n a máa gbé ìmọ́ jáde
 ṣùgbọ̀n ẹ̀nu aláìgbọ̀n ń tú ọ̀rọ́ ọ̀ òmùgò jáde.
- 3 Ojú OLÚWA wà níbi gbogbo,
 Ó ń wo àwọ̀n ẹ̀ni búburú àti àwọ̀n ẹ̀ni rere.
- 4 Ahọ̀n tí ń mú ìtura wá jẹ́ igi iyè
 ṣùgbọ̀n ahọ̀n ẹ̀tàn ń pa ẹ̀mí run.
- 5 Aláìgbọ̀n ọ̀mọ́ kọ́ ìbáwí baba rẹ́
 ṣùgbọ̀n ẹ̀ni tí ó gbọ́ ìbáwí jẹ́ ọ̀lọ̀gbọ̀n.
- 6 Ilé olódodo kún fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ohun iṣúra,
 ṣùgbọ̀n èrè àwọ̀n ènìyàn búburú ń mú iyonu wá
 fún wọ̀n.
- 7 Ètè olódodo ń tan ìmọ́ kalẹ́;
 ṣùgbọ̀n kò rí bẹ̀ẹ́ fún ọ̀kàn aláìgbọ̀n.
- 8 OLÚWA kórìíra ìrúḅọ́ àwọ̀n ènìyàn búburú
 ṣùgbọ̀n àdúrà olódodo tẹ́ ẹ́ lẹ̀rùn.
- 9 OLÚWA kórìíra ọ̀nà àwọ̀n ènìyàn búburú,
 ṣùgbọ̀n ó fẹ́ràn àwọ̀n tí ń lépa òdodo.
- 10 Ẹ̀ni tí ó kúrò lójú ọ̀nà yóò rí ìbáwí gan an,

ẹni tí ó kórííra ìbáwí yòò kú.

- 11 Ikú àti ìparun sí sílẹ̀ níwájú OLÚWA,
mélòó mélòó ní nínú ọkàn àwọn ènìyàn.
- 12 Ẹlégàn kò fẹ ẹni tí n ba wí:
kò ní gbàmọràn lódò ọlọgbọn.
- 13 Inú dídùn máa n mú kí ojú tóká
şùgbọn ìbànújẹ ọkàn máa n pa ẹmí run.
- 14 Ọkàn olóye n wá ìmọ
şùgbọn ẹnu aláìgbọn n fẹ ìwà òmùgò bí ẹni jẹun.
- 15 Gbogbo ojọ àwọn olùpọnjú jẹ ibi,
şùgbọn onínúdídùn n jẹ àlàáfíà ní ìgbà gbogbo.
- 16 Ó sà̀n kí ó má pọ̀, kí ìbèrù OLÚWA sì wà
ju ọrọ̀ púpọ̀ pèlú ìyọnu.
- 17 Oúnjẹ ewébé níbi tí ìfẹ̀ wà
sà̀n ju àbọpa màlúù toun ti ìrírà.
- 18 Ènìyàn onínú ríru dá ìjà sílẹ̀
şùgbọn onísùúrù paná ìjà.
- 19 Ọnà ọlẹ̀ ni ẹ̀gún dí,
şùgbọn ọ̀nà olódodo já geerege ni.
- 20 Ọlọgbọn ọmọ mú inú baba rẹ̀ dùn,
şùgbọn aşıwèrè ènìyàn kégàn iyá rẹ̀.
- 21 Inú ènìyàn aláìlọ́ye a máa dùn sí ìwà òmùgò;
şùgbọn olóye ènìyàn a máa rin ọ̀nà tààrà.

- 22 Ìgbèrò a máa dasán níbi tí kò sí ìmòràn;
 ùgbòṅ a máa yege níbi tí ọ̀pòlọ̀pò
 olùbádámòràn wà.
- 23 Inú èniyàn a máa dùn nígbà tí ó bá fèsì tó yẹ
 ọ̀rọ̀ tí ó bá sì wá lásìkò tó yẹ dára púpọ̀!
- 24 Ọ̀nà iyè n lọ sókè fún ọ̀lọ̀gbòṅ
 láti sọ kí ó má bá à sòkalẹ̀ lọ sí ipò òkú.
- 25 OLÚWA fa ilé onígbèéraga ya lulẹ̀,
 ùgbòṅ ó pa ààlà opó onírẹ̀lẹ̀ mọ̀ láiyẹ̀.
- 26 OLÚWA kórííra èrò èniyàn búburú, ùgbòṅ mímọ̀
 ni ọ̀rọ̀ ẹnì pípé.
- 27 Ọ̀kánjúwà èniyàn mú iyọnu bá ilé rẹ̀
 ùgbòṅ ẹnì tí ó kórííra àbẹ̀tẹ̀lẹ̀ yóo yẹ.
- 28 Ọ̀kàn olódodo n wọ̀n idáhùn wò
 ùgbòṅ ẹnu èniyàn búburú n tú ibi jáde.
- 29 OLÚWA jìnnà sí èniyàn búburú
 ùgbòṅ ó n gbọ̀ àdúrà olódodo.
- 30 Ojú tó túká máa n mú ayọ̀ wá fún ọ̀kàn,
 ìròyìn ayọ̀ sì n mú ìlera wá sínú egungun.
- 31 Ẹni tí ó fetí sí ìbáwí tí n fún ni ní iyè,
 yóò wà ní àpéjọ̀pọ̀ àwọ̀n ọ̀lọ̀gbòṅ.
- 32 Ẹni tí ó kọ̀ ìbáwí kẹ̀gàn ara rẹ̀,
 ùgbòṅ ẹnì tí ó gbọ̀ ìbáwí yóò ní ìmọ̀ sí i.

33 Ìbèrù OLÚWA kọ èniyàn ní oḡbọn,
ìrèlẹ̀ sì ni ó máa ń sáájú ọlá.

16

- 1 Ti èniyàn ni ìgbèrò inú ọkàn
ṣùgbọn láti ọdọ OLÚWA ni ìdáhùn ahọn ti ń wá.
- 2 Gbogbo ọ̀nà èniyàn ni ó dàbí i pé ó dára lójú ara rẹ̀
ṣùgbọn OLÚWA ló ń díwọ̀n èrò inú ọkàn.
- 3 Fi ohun gbogbo tí o bá ẹ̀ lé OLÚWA lẹ̀wọ̀,
èrò rẹ̀ yóó sì ẹ̀ é ẹ̀.
- 4 OLÚWA ti ẹ̀ ohun gbogbo láti mú kí ó rí bí ó ẹ̀ fẹ̀
kòdà èniyàn búburú fún ọjọ̀ ìpọ̀njú.
- 5 OLÚWA kórìíra gbogbo ẹ̀ni tí ń gbéraga lẹ̀kàn rẹ̀
mọ̀ èyí dájú pé wọ̀n kò ní lẹ̀ lálẹ̀jìyà.
- 6 Nípasẹ̀ ìfẹ̀ àti òtítọ̀ a ẹ̀ ètùtù ẹ̀şẹ̀
nípasẹ̀ ìbèrù OLÚWA èniyàn sá fún ibi.
- 7 Nígba tí ọ̀nà èniyàn bá tẹ̀ OLÚWA lẹ̀rùn,
yóò mú kí àwọ̀n ọ̀tá rẹ̀ gàn án bá a gbé ní
àlàáfíà.
- 8 Ó sà̀n kí ó kéré̀ pẹ̀lú òdodo
ju èrò púpọ̀ pẹ̀lú èrú lẹ̀.
- 9 Èniyàn a máa pẹ̀te ọ̀nà ara rẹ̀ lẹ̀kàn an rẹ̀
ṣùgbọn OLÚWA ní í pinnu ìgbésẹ̀ rẹ̀.
- 10 Ètè ọ̀ba a máa sọ̀rọ̀ nípa àşẹ̀ sí i

enu rẹ̀ kò gbọ̀dò ẹ̀kẹ́.

- 11 Òdínwòn àti òsùwòn òtítọ́ wá láti ọ̀dọ̀ OLÚWA;
gbogbo wíwúwo àpò jẹ́ láti ọ̀wọ̀ rẹ̀.
- 12 Àwọn ọ̀ba kórííra ìwà àtító
nítorí ọ̀dodo ní í fi ìdí ìtẹ́ múlẹ̀.
- 13 Àwọn ọ̀ba ní inú dídùn sí ètè tí ń sọ òtítọ́,
wọn sì fẹ́ ẹ̀ni tí ń sọ̀rọ̀ òtítọ́.
- 14 Íránṣẹ́ ikú ni ìbínú ọ̀ba jẹ́
ṣùgbọ̀n ọ̀lọgbọ̀n ènìyàn yòò tù ú nínú.
- 15 Nígba tí ojú ọ̀ba bá túkà, ó tùmọ̀ sí iyè;
ojúrere rẹ̀ dàbí i ẹ̀sísú ọ̀jò ní ìgbà ọ̀jò.
- 16 Ó ti dára tó láti ní ọ̀gbọ̀n ju wúrà lọ
àti láti yan ọ̀ye dípò o fàdákà!
- 17 Ọ̀pópó ọ̀nà àwọn ẹ̀ni dídúró ẹ̀nẹ̀nẹ̀n yàgò fún ibi,
ẹ̀ni tí ó sọ ọ̀nà rẹ̀, sọ ẹ̀nu ara rẹ̀.
- 18 Ìgbéraga ní í ẹ̀sáájú ìparun,
agídí ọ̀kàn ní í ẹ̀sáájú ìṣubú.
- 19 Ó sà̀n láti jẹ́ onírẹ̀lẹ̀ ọ̀kàn láàrín àwọn olùpọ̀njú
jù láti máa pín ìpín pẹ̀lú àwọn agbéraga.
- 20 Ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá tẹ̀lé ẹ̀kọ́ yòò rí ìre,
ìbùkún sì ni fún ẹ̀ni tí ó gbé̀kẹ̀lé OLÚWA.
- 21 Àwọn tí ó gbọ̀n nínú ọ̀kàn là ń pè ní olóye

òrò ìtura sì n mú ẹkọ gbèrú.

22 Òye jẹ orísun iyè fún àwọn tí ó ní i,
 sùgbọ́n iwà òmùgò n kó iyà jẹ aláìgbọ́n.

23 Ọkàn ọlọgbọ́n ènìyàn a máa sọ ẹnu rẹ
 ètè rẹ sì n mú kí ẹkọ dàgbà.

24 Ọrò ìtura dàbí afára oyin
 ó dùn fún ọkàn, ó sì fi ìlera fún egungun.

25 Ọnà kan tí ó dàbí i pé ó dára lójú ènìyàn
 sùgbọ́n ní ìgbẹ̀yìn a sọkùnfà ikú.

26 Ọkàn alágbàṣe n sùsù fún ara rẹ;
 nítorí ebi rẹ mú kí ó máa sùsù lọ.

27 Ènìyàn búburú n pète
 ọrò rẹ sì dàbí i iná tí n jóni.

28 Aláyídáyidà ènìyàn dá ìjà sílẹ̀
 olófòfó a sì máa pín ọrẹ kòríkòsùn ní yà.

29 Oníjàgídíjàgan ènìyàn tan aláduúgbò rẹ
 ó sì mú un sọkalẹ̀ lọ sí ọnà tí kò dára.

30 Ẹni tí n sẹ́jú n pètekéte;
 ẹni tí ó sọ ẹnu jọ n pète aburú.

31 Adé ògo ni ewú orí jẹ,
 ìgbé ayé òdodo ní í mú ni dé bè.

32 Ó sànláti jẹ onísùúrù ju ajagun ènìyàn lọ,
 ẹni tí ó pa ìbínú mọra ju ajagun sẹgun ìlú lọ.

33 A sẹ kèké si ìsẹpo aṣo,
 ṣùgbọ́n gbogbo ìdájọ̀ rẹ̀ wá láti ọ̀dọ̀ OLÚWA.

17

1 Òkèlè gbígbe toun tàlàáfíà àti ìdáké jẹ́ẹ̀ sà̀n
 ju ilé tí ó kún fọ́fọ̀ fún ẹ̀ran àti ìjà.

2 Ọ̀lọ̀gbọ́n ìránṣẹ̀ yóò ṣàkóso adójútini ọ̀mọ̀,
 yóò sì pín ogún gẹ́gẹ̀ bí ọ̀kan nínú àwọn ọ̀mọ̀.

3 Iná ni a fi fọ̀ fàdákà àti wúra,
 ṣùgbọ́n OLÚWA ló ń dán ọ̀kàn wò.

4 Ènìyàn búburú ń tẹ́tí sí ètè tí ń sọ̀ ibi;
 ọ̀pùrọ̀ a máa fetí sí ahọn búburú.

5 Ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá sín olùpọ̀njú jẹ̀, ó gan Èlédàá rẹ̀,
 ẹ̀nikẹ̀ni tí ń yọ̀ sí ìyọ̀nu kò ní lẹ̀ láìjìyà.

6 Ọ̀mọ̀ ọ̀mọ̀ ni adé orí arúgbó,
 ọ̀go àwọn ọ̀mọ̀ sì ni ọ̀bí jẹ̀.

7 Ọ̀rọ̀ dídùn kò yẹ̀ aṣiwèrè,
 bẹ̀ẹ̀ ni ètè èké kò yẹ̀ ọ̀mọ̀-aládé!

8 Òkúta iyebíye jẹ̀ ẹ̀bùn ní ojú ẹ̀ni tí ó ni í,
 ibíkíbi tí ó yí sí, á sẹ̀ rere.

9 Ẹ̀ni tí ó fojú fo ẹ̀ṣẹ̀ tí wọn sẹ̀ ẹ̀ mú kí ìfẹ̀ gbòòrò sí i.
 Ṣùgbọ́n ẹ̀nikẹ̀ni tí ń tẹ̀numọ̀ ọ̀rọ̀ yóò pín ọ̀rẹ̀
 tí mọ̀tímọ̀ méjì ní yà.

10 Ọ̀rọ̀ ìbáwí dun olóye ènìyàn

ju oḡoṛùn-ún pàṣán lọ lẹ̀yìn òmùḡò.

- 11 Orí kunkun ni ènìyàn ìkà máa n ́ṣe,
ìjòyè aláìláàánú ni a ó rán sí i.
- 12 Ó sàṅ kí ènìyàn pàdé beari tí a ti kó lọmọ
jù aláìgbọ̀n nínú ìwà òmùḡò rẹ̀.
- 13 Bí ènìyàn kan bá fi ibi san ìre,
ibi kì yòò kúrò nílẹ̀ rẹ̀ lááláé.
- 14 Bíbẹ̀rẹ̀ ìjà dàbí ẹ̀ni tí ó dá ojú fún adágún omi;
nítórí náà mẹnù kúrò nínú ọ̀rọ̀ kí ó tó di ìjà.
- 15 Gbígbe ẹ̀bi fún aláre àti dídá ẹ̀ni jàre lẹ̀bi,
OLÚWA kórííra méjèèjì.
- 16 Kí ni ìwúlò owó lọwọ̀ aṣiwèrẹ̀,
nìwọ̀n bí kò ti ní èrò̀ngbà láti rí oḡbọ̀n?
- 17 Ọ̀rẹ̀ a máa fẹ̀ni nígbà gbogbo,
arákúnrin sì wà fún ìgbà ìpọ̀njú.
- 18 Ènìyàn aláìgbọ̀n ẹ̀se ìbúra,
ó sì ẹ̀se onídùúró fún aláduúgbò rẹ̀.
- 19 Ẹ̀ni tí ó fẹ̀ràn ìjà fẹ̀ràn ẹ̀ṣẹ̀;
ẹ̀ni tí ó kọ̀ ibodè gígàn n wá ìparun.
- 20 Ènìyàn aláyídáyidà ọ̀kàn kì í gbèrú,
ẹ̀ni tí ó ní ahọ̀n ẹ̀tàn bọ̀ sínú ìyọnu.
- 21 Láti bí aláìgbọ̀n lọmọ̀ a máa fa ìbà̀nújẹ̀ ọ̀kàn,
kò sí ayọ̀ fún baba ọ̀mọ̀ tí kò gbọ̀n.

- 22 Ọkàn tí ó túká jẹ oògùn gidi,
 ùgbọ̀n ọkàn tí ó bàjẹ́ a máa mú kí egungun
 gbẹ.
- 23 Ènìyàn búburú a gba àbẹ̀tẹ̀lẹ̀ ní ìkòkò
 láti yí ìdájọ̀ pọ.
- 24 Olóye ènìyàn gbójú wo ọgbọ̀n níwájú,
 ùgbọ̀n ojú aláìgbọ̀n ń wò káàkiri ilẹ̀ ayé.
- 25 Aṣiwèrè ọmọ mú ìbànújẹ́ bá baba rẹ̀
 àti ìkorò fún ẹnì tí ó bí i lẹ̀mọ.
- 26 Kò dára láti fiyà jẹ ènìyàn tí kò ẹ̀,
 tàbí láti na ìjòyè lórí òtítọ̀ inú wọ̀n.
- 27 Ènìyàn tó ní ìmọ̀ máa ń ọ̀ra fún àwọ̀n ọ̀rọ̀ tí ó ń
 sọ,
 ènìyàn olóye sì máa ń ní sùúrù.
- 28 Kódà aláìgbọ̀n máa ń dàbí ọ̀lọ̀gbọ̀n bí ó bá dákẹ̀,
 àti bí olóye bí ó bá fètèmétè.

18

- 1 Ènìyàn tí kò ba ni rẹ̀ a máa lépa ìmọ̀ ara rẹ̀;
 ó kojú ìjà sí gbogbo ìdájọ̀ òdodo.
- 2 Aláìgbọ̀n kò rí inú dídùn sí ọ̀ye
 ùgbọ̀n ó ní inú dídùn sí síso èrò tirẹ̀.
- 3 Nígba ti ènìyàn búburú dé ni ẹ̀gàn dé,
 nígbà ti ẹ̀gàn dé ni ìtìjù dé.

- 4 Ọrọ ẹnu ènìyàn jẹ omi jíjìn,
șùgbọ̀n orísun ogbọ̀n jẹ odò tí n sà̀n.
- 5 Kò dára kí ènìyàn șe ojúsàájú fún ènìyàn búburú
tàbí kí a fi ìdájọ̀ òdodo du aláìșẹ̀.
- 6 Ètè aláìgbọ̀n dá ìjà sílẹ̀
ẹnu rẹ̀ sì n șokùnfà ẹgba.
- 7 Ẹnu aláìgbọ̀n ni ó ba tirẹ̀ jẹ,
ètè rẹ̀ sì jẹ̀ ìdẹ̀kùn fún ọ̀kà̀n rẹ̀.
- 8 Ọrọ̀ olófòófó dàbí ọ̀njè àdídùn;
wọ̀n a sì wọ̀ ìsàlẹ̀ inú ọ̀.
- 9 Ẹni tí kò șe déédé nínú ìșẹ̀ rẹ̀
aràkùnrin ló jẹ̀ fún apanirun.
- 10 Orúkọ OLÚWA, ilé ìșọ̀ agbára ni;
olódodo sá wọ̀ inú rẹ̀, ó sì rí ẹ̀gbà̀là̀.
- 11 Ọrọ̀ olówó̀ ni ìlú olódi wọ̀n;
wọ̀n rò ó bí i wí pé odí tí kò șe é gùn ni.
- 12 Șáájú ìșubú ọ̀kà̀n ènìyàn a kọ̀kọ̀ ḿáa gbéraga,
șùgbọ̀n ìrẹ̀lẹ̀ ni ó ḿáa n șáájú ọ̀lá̀.
- 13 Ẹni tí ó n fèsì kí ó tó gbọ̀,
èyí ni ìwà òmùgò̀ àti ìtìjù rẹ̀.
- 14 Ọ̀kà̀n ènìyàn a ḿáa gbé e ró nígbà̀ à̀sà̀n,
șùgbọ̀n ta ni ó le forí ti ọ̀kà̀n tí ó rẹ̀wẹ̀sì.
- 15 Ọ̀kà̀n olóye ní i gba ìmọ̀;

etí ọlọgbọn ní í ẹ̀ ẹ̀ àwá rí rẹ̀.

16 Ẹ̀bùn máa n ẹ̀ sí ọ̀nà fún ẹ̀ni tí n fún ni lẹ̀bùn
a sì mú un wọ̀lé sí ọ̀dọ̀ àwọ̀n olókíkí.

17 Ẹ̀ni tí ó kọ̀kọ̀ rojọ̀ máa n dàbí i pé ó jàre,
títí ẹ̀lòmíràn yóò fi bọ̀ síwájú kí ó sì tú àsírí
gbogbo.

18 Ìbò dídì máa n parí ìjà
a sì mú kí àwọ̀n aláta kò méjì jìnnà sí ara wọ̀n.

19 Arákùnrin tí a ẹ̀ sí sòro yípadà ju ilú olódi lọ,
ìjà wọ̀ sì dàbí ọ̀pá ìdábùú ààfin.

20 Láti inú èso ẹ̀nu rẹ̀ ikùn ènìyàn a yó;
láti inú ìkórè ẹ̀nu rẹ̀ ni ó ti jẹ̀ yó.

21 Ikú àti iyè n bẹ̀ nípa ahọ̀n wọ̀n,
àwọ̀n tí ó sì fẹ̀ràn rẹ̀ yóò jẹ̀ ẹ̀.

22 Ẹ̀ni tí ó rí aya fẹ̀, rí ohun rere,
o sì gba ojúrere lẹ̀dọ̀ OLÚWA.

23 Tálákà n bẹ̀bẹ̀ fún àánú,
şùgbọ̀n ọ̀lọ̀rọ̀ a dàhùn pẹ̀lú ìkanra.

24 Ènìyàn tí ó ní ọ̀rẹ̀ púpọ̀ le è parun,
şùgbọ̀n ọ̀rẹ̀ kan wà tí ó sún mọ̀ ni tímọ̀tímọ̀ ju
arákùnrin.

19

1 Ó sà n kí ènìyàn jẹ̀ tálákà tí ìrìn rẹ̀ kò lábùkù

ju aláìgbọn tí ètè rẹ jẹ àyídáyidà.

- ² Kò dára láti ní ìtara láiní ìmò,
tàbí kí ènìyàn kánjú kí ó sì òsìnà.
- ³ Ìwà òmùgò ènìyàn fúnra rẹ a pa èmí rẹ run;
síbẹ ọkàn rẹ yòò máa bínú sí OLÚWA.
- ⁴ Ọrọ máa n fa ọrẹ púpọ;
şùgbọn ọrẹ tálákà tún kò ọ sílẹ.
- ⁵ Ajẹrìí èké kò ní lọ láìjìyà,
ẹni tí ó sì n tú irọ jade kò ní lọ lẹfẹfẹ.
- ⁶ Ọpọ n wá ojúrere olórí;
gbogbo ènìyàn sì ni ọrẹ ẹni tí ó lawọ.
- ⁷ Gbogbo ará ilẹ e tálákà ni ó pa á tì,
mélòó mélòó ni ti àwọn ọrẹ rẹ tí n sá fún un!
Bí ó tilẹ n lé wọn kiri pẹlú èbẹ,
kò tilẹ le rí wọn rárá.
- ⁸ Ẹni tí ó gba ọgbọn fẹràn ọkàn ara rẹ;
ẹni tí ó bá kàràmasìkí òye yòò gbèrú.
- ⁹ Ajẹrìí èké kì yòò lọ láìjìyà
ẹni tí ó sì n tú irọ jade yòò parun.
- ¹⁰ Kò yẹ aláìgbọn láti máa gbé nínú ọlánílá,
mélòó mélòó bí ó ti burú tó fún ẹrú láti jẹ ọba
lórí ọmọ-aládé.
- ¹¹ Ọgbọn ènìyàn a máa fún un ní sùúrù;
fún ògo rẹ ni láti fojú fo àşìşe dá.

- 12 Ìbínú ọba dàbí kíké e kìnńiún,
şùgbọ́n ojúrere rẹ dàbí ìrì lára koríko.
- 13 Aşiwèrè ọmọ jẹ ìparun baba rẹ,
aya tí ó máa ń ja sì dàbí ọşọ̀ọ̀rọ̀ ọ̀jọ̀.
- 14 A máa ń jogún ilé àti ọ̀rọ̀ lọ̀dọ̀ ọ̀bí,
şùgbọ́n aya olóye láti ọ̀dọ̀ OLÚWA ni.
- 15 Ọ̀lẹ̀ şíşe máa ń fa oorun síşùn fọ̀nfọ̀n,
ebi yóò sì máa pa ènìyàn tí ó lọ̀ra.
- 16 Ènikẹ̀ni tí ó gbọ̀ ẹ̀kọ̀ pa ẹ̀nu rẹ̀ mọ̀,
şùgbọ́n ẹ̀ni tí ó bá kẹ̀gàn ọ̀nà rẹ̀ yóò kú.
- 17 Ẹ̀ni tí ó şàánú tálákà, OLÚWA ní ó yá,
yóò sì pín in lérè ohun tí ó ti şe.
- 18 Bá ọ̀mọ̀ rẹ̀ wí nítorí nínú iyeń ni ìrètí wà;
àìşe bẹ̀ẹ̀ ìwo lẹ̀wọ̀ nínú ìparun un rẹ̀.
- 19 Ènìyàn onínú-fùfù gbọ̀dọ̀ gba èrè iwà rẹ̀;
bí ìwo bá gbà á là, ìwo yóò tún ní láti şe é lẹ̀ẹ̀kan sí i.
- 20 Fetí sí ìmọ̀ràn kí o sì gba ẹ̀kọ̀,
ní ìgbẹ̀yìn gbéyín ìwo yóò di ọ̀lọ̀gbọ́n.
- 21 Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ni ète inú ọ̀kàn ènìyàn,
şùgbọ́n ìfẹ̀ OLÚWA ní ó máa ń borí.
- 22 Ohun tí ènìyàn ń fẹ̀ ni ìfẹ̀ tí kì í yẹ̀;
ó sàń láti jẹ̀ tálákà ju ọ̀pù̀rọ̀ lọ̀.

- 23 Ìbèrù OLÚWA n mú iyè wá;
nígba náà ọkàn n balẹ, láísí ewu.
- 24 Ọlẹ ki ọwọ rẹ bọ inú àwo oúnjẹ;
kò tilẹ ní mú u padà wá sí ẹnu rẹ.
- 25 Na ẹlẹgàn, ọpẹ yóò sì kọgbọn;
bá olóye ènìyàn wí, yóò sì ní ìmọ sí i.
- 26 Ẹni tí ó ọ̀kà sí baba rẹ, tí ó sì lé iyá rẹ jáde
òun ni ọmọ tí n ẹ̀ ̀tìjù, tí ó sì mú ẹgàn wá.
- 27 Ọmọ mi, dẹkun láti tẹ́tí sí ẹkọ,
tí í mú ni ọ̀nà kúrò nínú ọ̀rọ-ìmọ.
- 28 Ẹlẹ́rìí búburú fi ìdájọ̀ ọ̀sìn,
ẹnu ènìyàn búburú sì n gbé ibi mì.
- 29 A ti pèsè ìjyà sílẹ̀ fún ẹlẹgàn;
àti pàṣán fún ẹ̀yìn àwọ̀n aṣiwèrè.

20

- 1 Ẹlẹ̀yà ni ọ́tí wáìnì, aláriwo sì ní ọ́tí lílẹ;
ẹnikẹni tí ó bá fi tànjẹ kò gbọn.
- 2 Ìbèrù ọba dàbí kíkẹ e kìnńún;
ẹnikẹni tí ó bá mú un bínú ba ayé ara rẹ jẹ.
- 3 Iyì ni ó jẹ fún ènìyàn láti sá fún ìjà,
ṣùgbọ́n gbogbo aláìgbọ́n a máa tètè wá ìjà.
- 4 Ọlẹ kì í ọ̀sẹ̀ oko nígbà tí ó yẹ,

nítorí náà ní àsìkò ìkórè, yòò wá kò sì ní rì ǹnkan.

- ⁵ Ète ọkàn ènìyàn dàbí omi jíjìn;
 ùgbọ̀n ènìyàn olóye á wá wọ̀n jáde.
- ⁶ Ọpọ̀lopọ̀ ènìyàn ni wọ̀n máa ń sọ pe àwọ̀n ní ìfẹ̀
 àìsẹ̀tàn,
 ùgbọ̀n kò rọ̀rùn láti rí ènìyàn olóòtítọ̀.
- ⁷ Olódodo ènìyàn a máa gbé ìgbé ayé àìlábùkù
 ìbùkún ni fún àwọ̀n ọ̀mọ̀ rẹ̀ lẹ̀yìn rẹ̀.
- ⁸ Nígbà tí ọ̀ba bá jókòó sórí ìtẹ̀ rẹ̀ láti ẹ̀ ìdájọ̀
 yòò fẹ̀ gbogbo ibi dànù pẹ̀lú ojú rẹ̀.
- ⁹ Ta ni ó le è wí pé, “Mo ti ẹ̀ ọkàn mi ní mímọ̀,
 mo mọ̀, n kò sì lẹ̀sẹ̀”?
- ¹⁰ Ìwọ̀n èké àti òsùwọ̀n ìrẹ̀je
 OLÚWA kórííra méjèèjì.
- ¹¹ Kódà a mọ̀ ọ̀mọ̀dé nípa iṣẹ̀ rẹ̀
 nípa pe bóyá iṣẹ̀ rẹ̀ mọ̀ tàbí pé ó tọ̀nà.
- ¹² Etí tí ó ń gbọ̀ àti ojú tí ó ń ríran
 OLÚWA ni ó dá méjèèjì.
- ¹³ Má ẹ̀ fẹ̀ràn oorun, àìṣe bẹ̀ẹ̀ ìwo yòò di tálàkà.
 Ma ẹ̀ sùn ìwo yòò sì ní ọ̀nṣẹ̀ láti tún fi tọ̀rọ̀.
- ¹⁴ “Kò dára, kò dára!” ní ẹ̀ni tó ra ọ̀jà máa ń wí;
 nígbà tí ó bá kúrò níbẹ̀ tán,
 yòò máa yangàn bí ọ̀n tì ẹ̀ rí rà sí.

- 15 Wúrà wà, iyùn sì wà rẹ̀pẹ̀tẹ̀,
 ̀̀̀gbọ̀n, ahọ̀n tí ń sọ ìmọ̀ gan an ni ọ̀şọ̀ iyebíye.
- 16 Gba abọ̀ ẹnì tí ó ̀şẹ̀ onídùúró fún àlejò;
 mú un lẹ̀wọ̀ bí ìbúra bí ó bá ̀şẹ̀ é fún obìnrin
 onírìnkurìn.
- 17 Oúnjẹ̀ tí a fi ọ̀nà èrú rí máa ń dùn lẹ̀nu ènìyàn,
 ̀̀̀gbọ̀n, a yọ̀rí sí ibi ẹnụ̀ tí ó kún fún erùpẹ̀.
- 18 Pa ètè rẹ̀ mọ̀ nípa wíwá ìmọ̀ràn
 bí o bá ń jagun, gba ìtọ̀sọ̀nà.
- 19 Olófòófó a máa tú àşírí
 nítorí nàà yẹ̀ra fún ènìyàn tí ń rojọ̀ púpọ̀.
- 20 Bí ènìyàn kan bá ̀şẹ̀pẹ̀ fún baba tàbí iyá rẹ̀,
 ìmọ̀lẹ̀ rẹ̀ ni a ó pa kú nínú òkùnkùn biribiri.
- 21 Ogún tí a kọ̀jọ̀ kíákíá ní ìbẹ̀rẹ̀
 kì yóò ní ìbùkún ní ìgbẹ̀yìn gbẹ̀yìn.
- 22 Má ̀şẹ̀ wí pé, “N ó sẹ̀san àşìşẹ̀ rẹ̀ yìí fún ọ̀.”
 Dúró de OLÚWA yóò sì gbà ọ̀ là.
- 23 OLÚWA kórìíra òdínwọ̀n èké.
 ̀̀̀sùwọ̀n ìrẹ̀jẹ̀ kò sì tẹ̀ ẹ̀ lórùn.
- 24 OLÚWA ni ó ń ̀şẹ̀ olùdarí ìgbésẹ̀ ènìyàn.
 Báwo wá ni ọ̀ye gbogbo ọ̀nà ènìyàn ̀şẹ̀ le yé ni?
- 25 Ìdẹ̀kùn ni fún ènìyàn látí ̀şẹ̀ ìlérí kíákíá
 nígbà tí ó bá sì yá kí ó máa ro ẹ̀jẹ̀ rẹ̀ wò.

- 26 Ọlọgbọn ọba tú ènìyàn búburú ká;
Ó sì fi òòlọ ìpakà lẹ wọn.
- 27 Àtùpà OLÚWA n ẹ àwá rí ẹmí ènìyàn
a máa ẹ̀wá rí ibi ìkòkò inú.
- 28 Ifẹ àti òdodo pa ọba mọ,
nípa ifẹ, itẹ rẹ wà láiléwu.
- 29 Ọgo àwọn ọ̀dọmọkùnrin ni agbára wọn,
ewú orí ni iyì arúgbó.
- 30 Ịgbájú ịgbámú àti ifarapa máa n mú ibi lẹ,
pàşán sì máa n ẹ àfọmọ ibi ìkòkò inú.

21

- 1 Ọkàn ọba n bẹ lẹwọ OLÚWA;
a máa darí rẹ lẹ ibi tí ó fẹ bí ipa omi.
- 2 Gbogbo ọ̀nà ènìyàn dàbí i pé ó dára lójú rẹ,
şùgbọn, OLÚWA ló n díwọn ọkàn.
- 3 Şíşẹ ohun tí ó dára tí ó sì tònà
ó ẹ itẹwọgbà sí OLÚWA ju ẹbo lẹ.
- 4 Ojú tí ó gbéga àti ọkàn ịgbéraga,
ìmọlẹ àwọn ènìyàn búburú, ẹşẹ ni!
- 5 Ètè àwọn olóye jásí èrè
bí ìkánjú ẹ máa n fa òsì kíákíá.
- 6 Ịşúra tí a kójo nípasẹ ahọn tí n parọ

jẹ̀ ìrì lásán àti ìkẹ̀kùn ikú.

7 Ìwà ipá àwọn ènìyàn búburú yóò wọ̀ wọn lọ,
nítorí wọn kò láti ẹ̀ ohun tí ó tọ̀.

8 Ọ̀nà ẹ̀lẹ̀şẹ̀ kún fún ìwà ẹ̀şẹ̀
şùgbọ̀n işẹ̀ onínú funfun jẹ̀ títọ̀.

9 Ó sà̀n láti máa gbé ní kọ̀rọ̀ orí òrùlé
ju láti ẹ̀ àjọpín ilé pẹ̀lú aya oníjà.

10 Ènìyàn búburú n fẹ̀ ibi
aládùúgbò rẹ̀ kì í rí àánú kankan gbà lódò rẹ̀.

11 Nígba tí a bá n fiyà jẹ̀ ẹ̀lẹ̀gàn,
òpè a máa kọ̀gbọ̀n,
nígba tí a bá sù kọ̀ ọ̀lọ̀gbọ̀n yóò ní ìmọ̀.

12 Olódodo şàkíyèsí ilé ènìyàn búburú
ó sù mú ènìyàn búburú wá sí ìparun.

Ìşúra ẹ̀ni tí o gbọ̀n

13 Ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá ti di etí rẹ̀ sí igbe olùpọ̀njú,
òun tìkára rẹ̀ yóò ké pẹ̀lú;
şùgbọ̀n a kì yóò gbọ̀.

14 Ọ̀rẹ̀ ìkòkò, mú ìbínú kúrò:
àti owó àbẹ̀tẹ̀lẹ̀ láti ibi ìkòkò wá,
dẹ̀kun ìbínú líle.

15 Ayò ni fún olódodo láti ẹ̀ ìdájọ̀:
şùgbọ̀n ìparun ni fún àwọn oníşẹ̀ ẹ̀şẹ̀.

16 Ẹ̀ni tí ó bá yà kúrò ní ọ̀nà òye,

yòò máa gbé inú iḡo àwọn òkú.

- 17 Èni tí ó bá fẹ́ afẹ́, yòò di tálákà:
èni tí ó fẹ́ ọ́tí wáinì pẹ̀lú òróró kò le lórò.
- 18 Ènìyàn búburú ni yòò ẹ́ owó ìràpadà fún olódodo,
àti olùrékojá fún èni dídúró ẹ́ṣin.
- 19 Ó sà̀n láti jókòó ní aginjù ju pẹ̀lú
oníjà obìnrin àti òsónú lọ.
- 20 Iṣúra iyebíye àti òróró wà ní ibùgbé ọ̀lọ̀gbọ̀n;
ṣùgbọ̀n òmùgò ènìyàn n bà á jẹ́.
- 21 Èni tí ó bá tẹ̀lé òdodo àti àánú yòò rí iyè,
òdodo, àti ọ́lá.
- 22 Ọ̀lọ̀gbọ̀n gòkè odi ìlú àwọn alágbára,
ó sì bi ibi gíga agbára ìgbékẹ̀lé wọn ṣubú.
- 23 Ènikẹ̀ni tí ó bá pa ẹ̀nu àti ahọ̀n rẹ̀ mọ̀,
ó pa ọ̀kàn rẹ̀ mọ̀ kúrò nínú ìyọ̀nu.
- 24 Agbéraga àti alágídí ènìyàn ní gan orúkọ ara rẹ̀
nítórí ó ní hùwà nínú ìwà ìgbéraga rẹ̀,
àti nínú ìbínú púpọ̀púpọ̀.
- 25 Èlẹ̀rìí èké yòò ẹ̀gbé, àwọn tí ó gbọ̀ ọ̀rọ̀ rẹ̀ yòò
parun láé;
nítórí tí ọ̀wọ̀ rẹ̀ kọ ịṣẹ́ ẹ́ṣẹ́.
- 26 Ó ní fi ìlara ẹ́ ọ̀júkòkòrò ní gbogbo ọ̀jọ̀:
ṣùgbọ̀n olódodo a máa fi fún ni kì í sì í dáwọ̀
dúró.

- 27 Èbọ ènìyàn búburú, ìrírà ni:
mélòò mélòò ni nígbà tí ó mú un wá pèlú èrò
ìwà ibi?
- 28 Èlẹ̀rìí èké yòò sẹ̀gbé:
ṣùgbọ̀n ọ̀rọ̀ ẹ̀ni tí ó gbọ̀, yòò dúró.
- 29 Ènìyàn búburú mú ojú ara rẹ̀ le:
ṣùgbọ̀n ẹ̀ni ìdúró ṣinṣin ni ó ń mú ọ̀nà rẹ̀ tọ̀.
- 30 Kò sí ogbọ̀n, kò sí ìmòye,
tàbí ìmọ̀ràn tí ó le mókè níwájú OLÚWA.
- 31 A ń múra ẹ̀ṣin sílẹ̀ de ojọ̀ ogun:
ṣùgbọ̀n ìṣẹ̀gun jẹ̀ ti OLÚWA.

22

Orúkọ rere sà̀n ju ọ̀rọ̀ lọ

- 1 Yíyan orúkọ rere sà̀n ju púpọ̀ ọ̀rọ̀ lọ,
àti ojúrere dára ju fàdákà àti wúrà lọ.
- 2 Olorọ̀ àti tálákà péjọ̀pọ̀:
OLÚWA ni ẹ̀lẹ̀dàá gbogbo wọ̀n.
- 3 Olorọ̀gbọ̀n ènìyàn ti rí ibi tẹ̀lẹ̀,
ó ẹ̀ ara rẹ̀ mọ̀:
ṣùgbọ̀n àwọ̀n ọ̀pẹ̀ tẹ̀sìwájú, a sì jẹ̀ wọ̀n ní yà.
- 4 Èrè ìrẹ̀lẹ̀ àti ìbẹ̀rù OLÚWA ni ọ̀rọ̀ ọ̀lá, àti ìyè.
- 5 Ègún àti ìdẹ̀kùn ń bẹ̀ ní ọ̀nà aláyídáyìdà:
ẹ̀ni tí ó bá pa ọ̀kàn rẹ̀ mọ̀ yòò jìnnà sí wọ̀n.

- 6 Tọ ọmọdé ní ọ̀nà tí yóò tọ:
nígba tí ó bá dàgbà, kì yóò kúrò nínú rẹ.
- 7 Ọlórọ̀ ẹ̀şe olórí olùpọ̀njú,
ajìgbèsè sì ẹ̀şe ìránşẹ̀ fún ẹ̀ni tí a jẹ ní gbèsè.
- 8 Ẹ̀ni tí ó bá fúnrúgbìn ẹ̀şẹ̀, yóò ká asán:
ọ̀pá ìbínú rẹ̀ yóò kùná.
- 9 Ẹ̀ni tí ó ní ojú àánú ni a ó bùkún fún;
nítórí tí ó fi nínú oúnjẹ rẹ̀ fún olùpọ̀njú.
- 10 Lé ẹ̀lẹ̀gàn sí ìta, ìjà yóò sì jáde;
nítóótọ̀ ìjà àti ẹ̀gàn yóò dẹkun.
- 11 Ẹ̀ni tí ó fẹ̀ ìwà funfun ti àyà,
tí ó sì n sọ̀rọ̀ iyì jáde, ọ̀ba yóò ẹ̀şe ọ̀rẹ̀ rẹ̀.
- 12 Ojú OLÚWA pa ìmọ̀ mọ̀,
ó sì yí ọ̀rọ̀ olùrékojá pò.
- 13 Ọ̀lẹ̀ wí pé, “Kinnìún n bẹ̀ lóde!
Yóò pa mí ní ìgboro!”
- 14 Ẹ̀nu àwọ̀n àjẹ̀jì obìnrin, ihò jíjìn ni;
ẹ̀ni tí a n bínú sí láti ọ̀dọ̀ OLÚWA wá ni yóò şubú
sínú rẹ̀.
- 15 Àyà ọmọdé ni ìwà wèrè dì sí;
şùgbọ̀n paşán ìtọ̀ni ni yóò lé e jìnnà kúrò lọ̀dọ̀
rẹ̀.
- 16 Ẹ̀ni tó n ni tálákà lára láti ní ọ̀rọ̀,

tí ó sì n ta ọlọrọ lọre,
yòò di aláìní bí ó ti wù kó rí.
Gbọ ọrọ ọlọgbọn èniyàn.

Ọrọ Ọlọgbọn

- 17 Dẹtí re sílẹ,
kí o gbọ ọrọ àwọn ọlọgbọn,
kí o sì fi àyà re sí ẹkọ mi.
- 18 Nítorí ohun dídùn ni bí ìwọ bá pa wọn mọ ní inú
re;
nígbà tí a sì pèsè wọn tán ní ètè re.
- 19 Kí ìgbẹkẹlẹ re lè wà ní ti OLÚWA,
èmi fihàn ọ lónìí, àní fún ọ.
- 20 Èmi kò ha ti kọwé ohun dárádára
sí ọ ní ti ìmọràn àti ní ti ẹkọ,
- 21 kí ó lè mú ọ mọ ìdájú ọrọ ọtítọ;
kí ìwọ le máa fi ìdáhùn ọtítọ
fún àwọn tí ó rán ọ?
- 22 Má ẹ ja tálákà ní olè, nítorí tí ó jẹ tálákà:
bẹẹ ni kí o má sì ẹ ni olùpọnjú lára ní ibodè,
- 23 nítorí OLÚWA yòò gbèjà wọn,
yòò sì gba ọkàn àwọn tí n gba tiwọn náà.
- 24 Má ẹ bá oníbìínú èniyàn ẹ ọrẹ;
má sì ẹ bá ọkùnrin onínú-fùfù rìn.
- 25 Kí ìwọ má ba à kọ ìwà re, ìwọ a sì gba ìkẹkùn fún
ara re.
- 26 Má ẹ wà nínú àwọn tí n ẹ ìgbọnwọ,
tàbí nínú àwọn tí ó dúró fún gbèsè.
- 27 Bí ìwọ kò bá ní nńkan tí ìwọ ó fi san,
nítorí kín ni yòò ẹ gba ẹni re kúrò lábẹ re?

28 Má ẹ ẹ ààlà ilẹ̀ ìgbàni,
tí àwọn baba ẹ̀ ti pa.

29 Ìwọ ha rí ènìyàn tí ó n fi àìṣe ìmélé ẹ ẹ̀ ṣẹ̀ ẹ̀?
Òun yòò dúró níwájú àwọn ọ̀ba;
òun kì yòò dúró níwájú àwọn ènìyàn lásán.

23

Ìfẹ́kúfẹ́ ohun àdídùn

- 1 Nígbà tí ìwọ bá jókòó láti bá ìjòyè jẹun,
kíyèsì ohun tí ó wà níwájú ẹ̀ gidigidi.
- 2 Ìwọ a sì fi ọ̀bẹ̀ lé ara ẹ̀ ní ọ̀fun,
bí ìwọ bá jẹ̀ òkúndùn ènìyàn.
- 3 Má ẹ̀ fẹ́ oúnjẹ̀ dídùn ẹ̀:
nítorí pé oúnjẹ̀ ẹ̀tàn ni.
- 4 Má ẹ̀ ẹ̀ làálàá láti lórò:
síwọ kúrò nínú ọ̀gbón ara ẹ̀.
- 5 Ìwọ ó ha fi ojú ẹ̀ lépa ohun tí kò sí?
Nítorí tí ọ̀rọ̀ hu ìyẹ̀ apá fún ara ẹ̀,
ó sì n fò bí idi ní ojú ọ̀run.
- 6 Má ẹ̀ jẹ̀ oúnjẹ̀ ẹ̀ni tí ó háwọ̀,
bẹ̀ẹ̀ ni kí o má sì ẹ̀ fẹ́ oúnjẹ̀ dídùn ẹ̀.
- 7 Nítorí pé bí ẹ̀ni tí n sīrò ní ọ̀kàn ẹ̀, bẹ̀ẹ̀ ni ó rí:
“Máa jẹ, kí o sì máa mu,” ni ó n wí fún ọ̀;
ṣùgbón ọ̀kàn ẹ̀ kò pẹ̀lú ẹ̀.
- 8 Òkèlè tí ìwọ jẹ̀ ni ìwọ ó pọ̀ jáde,
ìwọ a sì sọ ọ̀rọ̀ dídùn ẹ̀ nù.
- 9 Má ẹ̀ sọ̀rọ̀ ní etí aṣiwèrè;
nítorí tí yòò gan ọ̀gbón ọ̀rọ̀ ẹ̀.

- 10 Má ẹ̀ se sí ààlà àtijọ́ kúrò;
má sì ẹ̀ se bọ́ sínú oko aláìní baba.
- 11 Nítórí pé Olùràpadà wọ̀n lágbára;
yòò gba ìjà wọ̀n jà sí ọ.
- 12 Fi àyà sí ẹ̀kọ́,
àti etí rẹ̀ sí ọ̀rọ̀-ìmọ̀.
- 13 Má ẹ̀ se fa ọ̀wọ́ ìbáwí sẹ̀yìn kúrò lára ọ̀mọ̀dé,
nítórí pé bí ìwọ́ bá fi pàṣán nà án, òun kì yóò kú.
- 14 Bí ìwọ́ fi pàṣán nà án,
ìwọ́ ó sì gbà ọ̀kàn rẹ̀ là kúrò ní ọ̀run àpáàdì.
- Ọ̀rọ̀ ọ̀gbọ̀n fún ọ̀mọ̀ rere*
- 15 Ọ̀mọ̀ mi, bí ọ̀kàn rẹ̀ bá gbọ̀n,
ọ̀kàn mi yóò yọ̀, àní èmi pẹ̀lú.
- 16 Inú mi yóò sì dùn nígbà tí ètẹ̀ rẹ̀ bá n sọ̀rọ̀ títọ̀.
- 17 Má ẹ̀ se jẹ́ kí àyà rẹ̀ ó ẹ̀ se ìlara sí àwọ̀n ẹ̀lẹ̀ṣẹ̀,
ṣùgbọ̀n kí ìwọ́ ó wà ní ìbẹ̀rù OLÚWA,
ní ọ̀jọ́ gbogbo.
- 18 Nítórí pé ìgbẹ̀yìn n bẹ̀ nítòótọ̀;
ìrètí rẹ̀ kì yóò sì gé kúrò.
- 19 Gbọ́, ìwọ́ ọ̀mọ̀ mi, kí o sì gbọ̀n,
kí o sì máa tọ́ àyà rẹ̀ sí ọ̀nà títọ̀.
- 20 Má ẹ̀ se wà nínú àwọ̀n ọ̀mùtí;
àti àwọ̀n wọ̀bìà alájẹ̀kì ọ̀jẹ̀un;
- 21 nítórí pé ọ̀mùtí àti ọ̀jẹ̀un ni yóò di tálákà;
ìmúni-tòògbé ní sì n fi àkísà wọ́ ọ̀kùnrin láṣọ̀.
- 22 Fetí sí ti baba rẹ̀ tí ó bí ọ,
má sì ẹ̀ se gan ìyá rẹ̀, nígbà tí o bá gbó.
- 23 Ra òtítọ̀, kí o má sì ẹ̀ se tà á;

- ra oḡbọ̀n pẹ̀lú àti ẹ̀kọ̀ àti òye.
- 24 Baba olódodo ni yóò yò gidigidi:
 ẹ̀ni tí ó sì bí oḡbọ̀n, yóò ní ayọ̀ nínú rẹ̀.
- 25 Jẹ́ kí baba rẹ̀ àti iyá rẹ̀ ó yò,
 sì jẹ́ kí inú ẹ̀ni tí ó bí ọ̀ dùn.
- 26 Oḡbọ̀ mi, fi àyà rẹ̀ fún mi,
 kí o sì jẹ́ kí ojú rẹ̀ ní inú dídùn sí ọ̀nà mi.
- 27 Nítorí pé panṣágà obìnrin oḡbun jíjìn ni;
 àti àjẹ̀jì obìnrin kànga híhá ni.
- 28 Òun á sì ba ní b̀ba bí olè,
 a sì sọ̀ àwọ̀n olùrékojá di púpọ̀ nínú àwọ̀n ènìyàn.
- 29 Ta ni ó ni òsì? Ta ni ó ni ìbànújẹ́?
 Ta ni ó ni ìjà? Ta ni ó ni asọ̀? Ta ni ó ni oḡbẹ̀
 láínídíí?
- 30 Àwọ̀n tí ó dúró pẹ̀ níbi ọ̀tí wáìní;
 àwọ̀n tí ń lọ̀ láti dán ọ̀tí wáìní àdálú wò.
- 31 Ìwọ̀ má ṣe wò ọ̀tí wáìní nígbà tí ó pọ̀n,
 nígbà tí ó bá ń fi àwọ̀ rẹ̀ hàn nínú ago,
 tí a gbé e mì, tí ó ń dùn.
- 32 Níkẹ̀yìn òun á bu ni ṣán bí ejò,
 a sì bunijẹ̀ bí i paramọ̀lẹ̀.
- 33 Ojú rẹ̀ yóò wò àwọ̀n àjẹ̀jì obìnrin,
 àyà rẹ̀ yóò sì sọ̀rọ̀ àyídáyidà.
- 34 Nítòótọ̀, ìwọ̀ ó dàbí ẹ̀ni tí ó dùbúlẹ̀ ní àárín Òkun,
 tàbí ẹ̀ni tí ó dùbúlẹ̀ lókè-ọ̀kọ̀.
- 35 Ìwọ̀ ó sì wí pé, “Wọ̀n lù mí; kò dùn mí;
 wọ̀n lù mí, èmi kò sì mọ̀:
 nígbà wo ni èmi ó jí?

Èmi ó tún máa wá òmíràn látí mu.”

24

- 1 Má ẹẹ ẹẹ ilara àwọn ènìyàn búburú
má ẹẹ jẹ kí àwùjọ wọn wù ọ;
- 2 nítorí ọkàn wọn n gbèrò ohun búburú,
ètè wọn sì n sọrọ nípa dídá rúgúdù sílẹ.
- 3 Nípa ọgbọn ni ilé di kíkọ
nípa ọye sì ni ó ti fídímúlẹ;
- 4 nípa ìmọ ni àwọn yàrá rẹ kún
pẹlú àwọn ohun ọsọ tí ó lẹwà tí ó sì sọwọn.
- 5 Ọlọgbọn ènìyàn ní agbára púpọ,
ènìyàn tí ó ní ìmọ sì n ní agbára sí i.
- 6 Látí jagun, ó nílò ìtọsọnà:
nínú ịsẹgun ni ọpọ onígbìmọ.
- 7 Ọgbọn ga ju fún aṣiwèrè
àti gbọngàn ilú níbi ibodè kò ní ohun tí yóò wí.
- 8 Ẹni tí n pète ibi
ni a ó mọ bí ènìyàn ibi.
- 9 Ète òmùgọ ènìyàn jẹ ẹsẹ,
àwọn ènìyàn sì kórííra ẹlẹgàn.
- 10 Bí iwọ bá dákú lásìkò ìdààmú
báwo ni agbára rẹ ha ti kéré tó!
- 11 Gba àwọn tí a n wọ lọ sí ibi ikú là;
fa àwọn tó n ta gbọngọgbọngọn lọ sí ibi ìparun
padà.
- 12 Bí iwọ bá wí pé, “Ẹ̀gbọ̀n a kò mọ ǹnkan kan nípa
èyí,”

̀nẹ ẹni tí ń díwọ̀n ọ̀kàn kò kiyèsì í? ̀Nẹ ẹni tí ń
 ̀şọ ẹmí rẹ kò mò ọ̀n?
 ̀Nẹ kò ní san án fún ẹnikẹ̀dọ̀kan gẹgẹ bí ohun tí
 ọ̀ tí ẹ?

13 ̀Je oyin, iwọ ọmọ mi, nítorí tí ọ́ dára,
 oyin láti inú afára oyin dùn lẹnu.

14 Mọ̀ pẹ̀lú pé ọ̀gbọ̀n pẹ̀lú dùn fún ọ̀kàn rẹ
 bí iwọ bá rí i ìrẹ̀tí ọ̀jọ iwájú wà fún ọ
 ìrẹ̀tí rẹ kì yòò sì já ọ̀fọ.

15 Má ẹ ba ní ibùba bí ẹ̀niyàn búburú
 láti gba ibùjókòó olódodo,
 má ẹ fi ibi ìsinmi rẹ ẹ ẹ;

16 nítorí bí olódodo ẹ̀niyàn bá tilẹ̀ şubú ní ìgbà méje,
 yòò tún padà dide sá á ni,
 şùgbọ̀n idààmú yòò fa ẹ̀niyàn búburú lulẹ.

17 Má ẹ yọ nígbà tí ọ́ tá rẹ bá şubú;
 nígbà tí ọ́ bá kọşẹ, má ẹ jẹ kí ọ̀kàn rẹ kí ọ́ yọ.

18 Àişẹ bẹẹ OLÚWA yòò rí i yòò sì bínú
 yòò sì yí ìbínú rẹ padà kúrò lẹdọ rẹ.

19 Má ẹ fọyà nítorí àwọ̀n ẹ̀niyàn ibi
 tàbí jowú àwọ̀n ẹ̀niyàn búburú,

20 nítorí ẹni ibi kò ní ìrẹ̀tí ọ̀jọ iwájú
 a ọ́ sì pa fitílà àwọ̀n ẹ̀niyàn búburú kú.

21 Bẹ̀rù OLÚWA àti ọ̀ba, ọmọ mi,
 má sì ẹ darapọ̀ pẹ̀lú àwọ̀n olórí kunkun.

22 Nítorí àwọ̀n méjèjè yòò rán ìparun ọ̀jìjì sórí wọ̀n,
 ta ni ọ́ sì mò irú ìyọnu tí wọ̀n lè mú wá?

Àwọ̀n ọ̀rọ̀ ọ̀lọ̀gbọ̀n mìíràn

- 23 Àwọn wònyí pèlú tún jẹ ọrọ ọlọgbọn:
látí ẹe ojúsàájú níbí ìdájọ kò dára rará.
- 24 Ẹnikẹni tí ó wí fún ẹlẹbi pé, “Ìwọ lo jàrẹ,”
àwọn ènìyàn yóò ẹẹ fún un àwọn orílẹ̀-èdè
yóò sì kọ ọ.
- 25 Ẹ̀gbọn yóò dára fún àwọn tí n dá ẹlẹbi lẹbi,
ọpọ̀ ìbùkún yóò sì wá sórí wọn.
- 26 Ìdáhùn ọ̀títọ̀
dàbí ìfẹ̀nukoni ní ẹnu.
- 27 Parí gbogbo iṣẹ̀ ajé rẹ
sì rí i pé oko rẹ̀ ti ẹe dárádára;
lẹ̀yìn náà kọ̀ ilé rẹ̀.
- 28 Má ẹe rojọ̀ èké mọ̀ aládùúgbò rẹ̀ láinídíí,
tàbí kí o fi ètẹ̀ rẹ̀ tannijẹ̀.
- 29 Má ẹe wí pé, “Èmi yóò ẹe é fún un gẹgẹ̀ bí ó ti ẹe
fún mi;
Èmi yóò san ohun tí ó ẹe fún mi padà fún un.”
- 30 Mo kojá níbi oko ọ̀lẹ̀,
mo kojá níbi ọgbà àjàrà aláìgbọn ènìyàn;
- 31 ẹ̀gún ti hù ní ibi gbogbo,
koríko ti gba gbogbo oko náà.
- 32 Mo fi ọkàn mi sí ǹnkan tí mo kíyèsì
mo sì kẹkọ̀ lára ohun tí mo rí;
- 33 oorun díẹ̀, òògbé díẹ̀,
ìkáwọ̀gbera díẹ̀ látí sinmi,
- 34 ọ̀sì yóò sì dé bá ọ bí adigunjalẹ̀
àti ànì bí olẹ̀.

Àwọn òwe mìíràn ti Solomoni

25

¹ Wọnyí ni àwọn òwe mùíràn tí Solomoni pa, tí àwọn ọkúnrin Heseekiah ọba Juda dà kọ.

² Ògo Ọlọrun ní láti fi ọrọ kan pamọ;
láti rí ìdí ọrọ kan ni ògo àwọn ọba.

³ Bí ọrun ẹ ga tó tí ayé sì jì
bẹẹ ni ó ọ̀ro láti mọ èrò ọkàn ọba.

⁴ Mú ìdàrọ kúrò lára fàdákà
ohun èlò yòò sì jáde fún alágbẹ̀de fàdákà.

⁵ Mú ènìyàn búburú kúrò níwájú ọba
a ó sì fídí ìtẹ rẹ múlẹ nípasẹ̀ òdodo.

⁶ Má ẹ gbé ara rẹ ga níwájú ọba,
má sì ẹ jìjádù ààyè láàrín àwọn ènìyàn pàtàkì,

⁷ Ó sà̀n kí ó wí fún ọ pé, “Gòkè wá síyìn-ín,”
ju wí pé kí ó dójútì ọ níwájú ènìyàn pàtàkì.

⁸ Ohun tí o ti fi ojú ara rẹ rí
má ẹ kánjú gbé e lọ sílé ẹjọ nítorí kí ni ìwọ yòò
ẹ ní ìgbèyìn
bí aláduùgbò rẹ bá dójútì ọ?

⁹ Bí o bá ń ẹ àwíjare rẹ níwájú aláduùgbò rẹ,
má ẹ tú àşírí tí ẹlòmíràn ní lódò rẹ,

¹⁰ àìşe bẹẹ ẹni tí ó gbọ ọ le dójútì ọ
orúkọ búburú tí ìwọ bá sì gba kì yòò tán láéláé.

¹¹ Ọrọ tí a sọ ní àkókò tí ó yẹ
ó dàbí èso wúra nínú àpeṣere fàdákà.

¹² Bí i yẹ́tí wúra tàbí ohun ọ̀şọ ti wúra dárádára
ní ìbáwí ọlọgbọn fún etí tí ó bá fetísílẹ.

- 13 Bí títutù òjò yìnyín ní àsìkò ìkórè
ni ìránṣẹ́ tí ó jẹ olóòtítọ sí àwọn tí ó rán an
ó n tu ọ́gá rẹ nínú.
- 14 Bí ojú ṣiṣú àti afẹ́fẹ́ láìsí òjò
ní ènìyàn tí n yangàn nípa ẹ̀bùn tí kò fún ni.
- 15 Nípa sùúrù a lè yí ọ̀ba lókàn padà
ahọ̀n tí n sọ̀rọ̀ rírọ̀ sí egungun.
- 16 Bí ìwọ bá rí oyin, jẹ ẹ ní ìwọ̀nba
bí o bá jẹ ẹ̀ jù, iwọ̀ yóò sì bì í.
- 17 Ḿá ẹ̀ máa lọ sí ilé aláduúgbò rẹ nígbà gbogbo
tàbí kí ó máa lọ síbẹ̀ lálọ̀ jù, yóò sì kóríira rẹ.
- 18 Bí ọ̀pá, idà tàbí ọ̀kọ̀ tí ó mú
ní ènìyàn tí ó jẹ́rìí èké lòdì sí aláduúgbò rẹ.
- 19 Bí eyín tí ó bàjẹ̀ tàbí ẹ̀ṣẹ̀ tí ó rọ
ní ìgbẹ̀kẹ̀lé lórí aláìsòótọ̀ ní àsìkò idààmú.
- 20 Bí ẹ̀ni tí ó bọ̀ra kalẹ̀ ní ojọ̀ tí òtútù mú,
tàbí, bí ọ̀tí kíkàn tí a dà sí ojú ọ̀gbẹ̀,
ní ẹ̀ni tí n kọ̀ orin fún ẹ̀ni tí ọ̀kàn rẹ̀ bàjẹ̀.
- 21 Bí ebi bá n pa ọ̀tá rẹ̀, fún un ní oúnjẹ̀ jẹ̀;
bí ò̀ngbẹ̀ bá n gbẹ̀ ẹ̀, fún un ní omi mú.
- 22 Nípa ṣiṣe báyií, iwọ̀ yóò wa ẹ̀yín iná lé e lórí
OLÚWA yóò sì san ọ̀ ní ẹ̀san rẹ̀ fún ọ̀.
- 23 Bí afẹ́fẹ́ guúsù ti í mú òjò wá,
bí ahọ̀n tí n sọ̀rọ̀ ẹ̀yìn ẹ̀ n mú ojú ìbínú wá.
- 24 Ó sà̀n láti gbé ní ibi igun kan lórí òrùlẹ̀

ju láti bá aya oníjà gbé ilé pọ.

25 Bí omi tútù sí ọkàn tí n ẹ àárẹ
ni ìròyìn ayọ láti ọ̀nà jíjìn.

26 Bí ìsun tí ó di àbàtà tàbí kànga tí omi rẹ̀ bàjẹ̀
ni olódodo tí ó fi ààyè gba ènìyàn búburú.

27 Kò dára láti jẹ oyin àjẹ̀jù,
bẹ̀ẹ̀ ni kò pọ̀n ni lé láti máa wá ọ̀láfún ara ẹ̀ni.

28 Bí ilú tí odi rẹ̀ ti wó lulẹ̀
ni ènìyàn tí kò le kó ara rẹ̀ ní ìjánu.

26

1 Bí ọ̀jò-dídì tàbí ọ̀jò ní ìgbà ìkórẹ̀
ọ̀láfún kò yẹ aláìgbọ̀n ènìyàn.

2 Bí ológoṣẹ̀ tí n sí kiri tàbí alápàndẹ̀dẹ̀ tí n rábàbà
èpẹ̀ kò le è mọ ẹ̀ni tí kò ṣiṣẹ̀ èpẹ̀
èpẹ̀ kí í jani bí a kò bá ṣiṣẹ̀ èpẹ̀.

3 Ẹ̀gba fún ẹ̀ṣin, ìjánu fún kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀
àti pàṣán fún ẹ̀yìn aṣiwèrè.

4 Má ẹ̀ dá aláìgbọ̀n lóhùn gẹ̀gẹ̀ bí ìwà òmùgò rẹ̀
àìṣe bẹ̀ẹ̀ ìwọ̀ pẹ̀lú yóò dàbí i rẹ̀.

5 Dá aláìgbọ̀n lóhùn gẹ̀gẹ̀ bí ìwà òmùgò rẹ̀
àìṣe bẹ̀ẹ̀ yóò dàbí ọ̀lọ̀gbọ̀n lójú ara rẹ̀.

6 Bí ìgbà tí ènìyàn gé ẹ̀sẹ̀ ara rẹ̀ tàbí mú ìwà ipá
ni kí a ránṣẹ̀ nípasẹ̀ aṣiwèrè.

7 Bí ẹ̀sẹ̀ arọ̀ tí ó n mi dirodiro
ni ọ̀we lẹ̀nu aṣiwèrè.

8 Bí ìgbà tí a so ọ̀kúta mọ okùn títa
ni fífún aláìgbọ̀n ní ọ̀láfún.

9 Bí ẹ̀gún ẹ̀sùsù lówọ̀ ọ̀mùtí

- ni òwe lènu aláìgbón.
- 10 Bí tafàtafà ti n ẹ se ni lése lẹ̀ẹ̀kòòkan
ni ẹni tí ó gba aṣiwèrè sísẹ̀ tàbí ẹni tí n kojá lọ.
- 11 Bí ajá ti í padà sí èébi rẹ
bẹ̀ẹ̀ ni aṣiwèrè tún n hu ìwà òmùgò rẹ.
- 12 Njẹ o rí ènìyàn tí ó jẹ ọlọgbón ní ojú ara rẹ?
Ìrètí n bẹ fún aláìgbón ènìyàn jù ú lọ.
- 13 Ọlẹ wí pé, “Kìnniún wà lójú ọ̀nà
kìnniún búburú n ké ní ojú ọ̀nà.”
- 14 Bí ìlẹ̀kùn ti n yí lórí ìsolẹ̀kùn rẹ,
bẹ̀ẹ̀ ni ọlẹ n yí lórí ibùsùn rẹ.
- 15 Ọlẹ ki ọwọ̀ rẹ bọ inú àwo oúnjẹ,
ó lẹ dé bi pé kò le è mú u padà wá sí ẹnu rẹ.
- 16 Ọlẹ gbón ní ojú ara rẹ,
ju ènìyàn méje tí wọn le è fún un ní ìdáhùn
ọlọgbón.
- 17 Bí ènìyàn tí ó di ajá ní etí mú
ni ẹni tí n kojá lọ tí ó dá sí ọ̀rọ̀ ìjà tí kì í ẹ se tirẹ.
- 18 Bí i asínwín ti n ju
ọ̀fà àti ọ̀fà tí n ẹ kú pa ni
- 19 ni ènìyàn tí n tan aláduúgbò rẹ je
tí ó sì wí pé, “Àwàdà lásán ni mo n ẹ se.”
- 20 Láìsí igi, iná yóò kú
láìsí ọ̀rọ̀ ẹ̀yìn, ìjà máa n parí.
- 21 Bí èédú ti rí sí ẹ̀yin iná, igi fún iná,
bẹ̀ẹ̀ ni ènìyàn oníjà fún ìjà dídá sílẹ̀.
- 22 Ọ̀rọ̀ ẹni tí n sọ̀rọ̀ ẹ̀yìn dàbí àṣàyàn òkèlẹ̀

wọ̀n a sì wọ̀ isàlẹ̀ inú lọ.

- 23 Ètè jíjóni, àti àyà búburú,
dà bí ìdàrọ̀ fàdákà tí a fi bo ìkòkò.
- 24 Ènìyàn tí ó kórííra máa n fi ètè rẹ̀ bo àşírí ara rẹ̀
şùgbọ̀n nínú ọ̀kàn rẹ̀ ni ìtànje wà.
- 25 Bí ọ̀rọ̀ rẹ̀ tilẹ̀ fanimọ̀ra, má şe gbà á gbọ̀
nítórí ìríra méje ni ó kún inú ọ̀kàn rẹ̀.
- 26 Ìkórííra rẹ̀ le è fi ara sin nípa ètàn
şùgbọ̀n àşírí ìwà búburú rẹ̀ yòò tú ní gbangba.
- 27 Bí ènìyàn kan bá gbẹ̀ kòtò, yòò şubú sínú rẹ̀.
Bí ènikan bá ju ọ̀kúta, yòò padà sọ̀dọ̀ ọ̀n tìkára
rẹ̀.
- 28 Ahọ̀n ètàn máa n kórííra àwọ̀n tí ó şe ní ìkà,
ẹ̀nu ìtànje sì máa n pa ni run.

27

- 1 Má şe yangàn nítórí ọ̀la
nítórí o kò mọ̀ ohun tí ojú kan le è mú wáyé.
- 2 Jẹ́ kí èlòmíràn yìn ọ̀ dípò ẹ̀nu ara rẹ̀,
àní àlejò, kí ó má sì şe ètè ìwọ̀ fúnra rẹ̀.
- 3 Ọ̀kúta wúwo, erùpẹ̀ sì wúwo
şùgbọ̀n ìbínú aşıwèrè wúwo ju méjèjì lọ.
- 4 Ìbínú ni ìkà, ìrunú sì burú púpọ̀
şùgbọ̀n ta ni ó le è dúró níwájú owú?
- 5 Ìbáníwí gbangba sà̀n
ju ìfẹ̀ ìkọ̀kọ̀ lọ.

- 6 Òtító ni ogbé ọrẹ,
 sùgbón ifenukonu ọtá ni ẹtàn.
- 7 Kódà oyin kò dùn lẹnu ẹni tí ó ti yó
 sùgbón ọróró gan an dùn lẹnu ẹni tí ebi n pa.
- 8 Bí ẹyẹ tí ó ọ́ako lọ kúrò níbi itẹ rẹ
 ni ènìyàn tí ó ọ́ako lọ kúrò ní ilé rẹ.
- 9 Ịpara olóóórùn dídùn àti tùràrí n mú ayọ wá sínú
 ọkàn
 bẹẹ ni inú dídùn láti ọdọ ọrẹ n wá láti inú
 ìmọràn tí ó ọ́akóso.
- 10 Má ẹ kọ ọrẹ rẹ àti ọrẹ baba rẹ sílẹ,
 má sì ẹ lọ sílẹ arákùnrin rẹ nígbà tí idààmú dé
 bá ọ
 ó sàń kí o jẹ aládùúgbò tí ó súnmọ ni ju
 arákùnrin tí ó jìnnà sí ni.
- 11 Gbón, ọmọ mi, kí o sì mú ayọ wá sínú ọkàn mi
 nígbà náà ni mo le dá gbogbo ẹni tí ó bá kẹgàn
 mi.
- 12 Ọlọgbón rí ewu, ó sì fi ara pamọ
 sùgbón aláìgbón rí, kàkà kí ó dúró ó tẹsíwájú, ó
 sì jìyà rẹ.
- 13 Gba aṣọ ẹni tí ó ẹ onídùúró fún àjẹjì
 fi ẹ ẹrì idúró bí o bá ẹ onídùúró fún obìnrin
 onísekúṣe.
- 14 Bí ènìyàn kan n kígbe sùre fún aládùúgbò rẹ ní
 ọwúró

a ó kà á sí bí èpè.

- 15 Àyà tí ó máa n jà dàbí
 ọwààrà ọ̀jò ní ọ̀jọ́ tí ọ̀jò n rẹ̀;
- 16 dídá a lẹ̀kun dàbí ẹ̀gbà tí ènìyàn n dá afẹ́fẹ́ lẹ̀kun
 tàbí bí ẹ̀ni tí ó gbá ọ̀róró.
- 17 Bí irin tí n pọ̀n irin mú
 bèyè ni ènìyàn kan n pọ̀n ẹ̀lòmíràn mú.
- 18 Ẹ̀ni tí ó tọ́jú ẹ̀gi ọ̀pọ̀tọ́ yóò jẹ ẹ̀so rẹ̀
 ẹ̀ni tí ó sì fọ́jú tó ọ̀gá rẹ̀ yóò gba ọ̀lá.
- 19 Bí omi tí n ẹ̀ ẹ̀fihàn ọ̀jú, nígbà tí a bá wò ó
 bèyè ni ọ̀kàn ènìyàn n ẹ̀ ẹ̀fihàn ènìyàn.
- 20 Kò tẹ̀ ikú àti ẹ̀parun lẹ̀rùn rí
 bèyè pẹ̀lú ni ọ̀jú ènìyàn kò rí ẹ̀tẹ̀lẹ̀rùn rí.
- 21 Iná fún fàdákà iná iléru fún wúra,
 ẹ̀tẹ̀gbọ̀n a n dán ènìyàn wò nípa ẹ̀yìn tí ó n gbà.
- 22 Bí a tilẹ̀ gún aláìgbọ̀n nínú odó,
 fi ọ̀mọ odó gún un bí ẹ̀lùbọ́
 ẹ̀wọ̀ kì yóò le è yọ̀ ẹ̀wà ọ̀mùgọ̀ rẹ̀ kúrò ní inú rẹ̀.
- 23 Rí i dájú pé o mọ ipò tí àwọ̀n agbo àgùntàn rẹ̀ wà
 bojútó àwọ̀n agbo màlúù rẹ̀ dárádára;
- 24 nítorí ọ̀rọ̀ kì í pé lọ́ títí
 adé kì í sì í wà lórí títí láé láé.
- 25 Nígbà tí a bá kó koríko, ewéko tuntun yóò sì hù
 jáde, a ó sì kó koríko àwọ̀n orí ọ̀kẹ̀ wọ̀lé
- 26 àwọ̀n àgùntàn yóò pèsè aṣọ́ fún ọ̀,

àti ewúré yóò pèsè owó oko.

27 Ìwo yóò ní ọ̀pọ̀lopọ̀ wàrà ewúré
láti bọ ọ àti ìdílé rẹ
àti láti tọ́jú àwọn ìránṣẹ̀bìnrin rẹ.

28

1 Èniyàn búburú n sá bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ẹnìkan kò lé e
ṣùgbọ̀n olódodo láyà bí i kinniún.

2 Nígba tí orílẹ̀-èdè bá ní orí kunkun, àwọn ọ̀ba rẹ̀ a
máa pọ̀,
ṣùgbọ̀n olóye àti onímọ̀ a máa pa òfin mọ̀.

3 Ọ̀ba tí ó ni àwọn tálákà lára
dàbí àgbàrà ọ̀jò tí ó n gbá gbogbo ọ̀gbìn lọ.

4 Àwọn tí ó kọ̀ òfin sílẹ̀ a máa gbóríyìn fún èniyàn
búburú
ṣùgbọ̀n àwọn tí ó pa òfin mọ̀ kojú ìjà sí èniyàn
búburú.

5 Ọ̀ye ìdájọ̀ ọ̀dodo kò yé àwọn ẹ̀ni ibi
ṣùgbọ̀n ó yé àwọn tí n wá OLÚWA dáradára.

6 Ó sà̀n láti jẹ̀ tálákà tí ìrìn rẹ̀ jẹ̀ alálábùkù
ju ọ̀lọ̀rọ̀ tí ọ̀nà rẹ̀ rí pàlapàla.

7 Ẹ̀ni tí ó pa òfin mọ̀ jẹ̀ olóye ọ̀mọ̀
ṣùgbọ̀n ẹ̀ni tí ó bá ẹ̀ jẹ̀gúdújẹ̀rá kégbẹ̀ dọ́júti
baba rẹ̀.

8 Ẹ̀ni tí ó mú ọ̀rọ̀ rẹ̀ di púpọ̀ nípa èrè àjẹ̀jú

ń kó jọ fún ẹlòmíràn, tí yóò ní àánú àwọn tálákà.

- ⁹ Bí ẹnikẹni bá kọ etí ikún sí òfin,
kódà àdúrà rẹ jẹ ìrírà.
- ¹⁰ Ẹni tí ó mú olódodo rìn ọ̀nà búburú
yóò bọ̀ sínú pàkúté ara rẹ
şùgbọ̀n aláìlẹ̀gàn yóò gba ogún rere.
- ¹¹ Ọlórọ̀ ẹ̀niyàn le è gbọ̀n lójú ara rẹ
şùgbọ̀n tálákà tí ó ní òye rí ìdí, rẹ.
- ¹² Nígba tí olódodo ń lékè ariwo ayọ̀ ta;
şùgbọ̀n nígba tí ẹ̀niyàn búburú gorí òye, àwọn
ẹ̀niyàn a na pápá bora.
- ¹³ Ẹni tí ó bo ẹ̀şẹ̀ rẹ̀ mọ̀lẹ̀ kì yóò şe rere,
şùgbọ̀n ẹni tí ó bá jẹ̀wọ̀ tí ó sì kọ̀ wọ̀n sílẹ̀ máa
ń rí àánú gbà.
- ¹⁴ Ìbùkún ni fún ẹ̀niyàn náà tí ó bẹ̀rù Ọlórùn nígba
gbogbo
şùgbọ̀n ẹni tí ó sé ọ̀kàn rẹ̀ le bọ̀ sínú wàhálà.
- ¹⁵ Bí kìnńìún tí ń kẹ̀ tàbí Beari tí ń halẹ̀
ni ẹ̀niyàn búburú tí ń jẹ̀ ọ̀ba lórí àwọn
aláìlẹ̀gbára.
- ¹⁶ Ọ̀mọ̀-aládé tí ó şe aláìmòye púpọ̀ ní ń şe ìwà ìkà
púpọ̀ pẹ̀lú,
şùgbọ̀n ẹ̀yí tí ó kórííra ojúkòkòrò yóò mú ọ̀jọ̀ rẹ̀
pẹ̀.
- ¹⁷ Ẹni tí ọ̀kàn rẹ̀ kò balẹ̀ nítorí ẹ̀şẹ̀ ìpàniyàn

yòò máa joró rẹ tí tí ikú
má ẹ jẹ kí ẹnìkẹni ràn án lẹwọ.

- 18 Ẹni tí n rìn déédéé ní yòò là,
şùgbọn ẹni tí ọnà rẹ jẹ àyídáyidà ni yòò şubú
lójijì.
- 19 Ẹni tí ó bá ro ilẹ rẹ yòò ní oúnjẹ lẹpọlẹpọ
şùgbọn ẹni tí n lé ohun asán yòò kún fún òsì.
- 20 Olóòtítọ ènìyàn yòò rí ìbùkún gbà gan an
şùgbọn ẹni tí ojú n kán látì di ọlọrọ kì yòò lọ
lájìyà.
- 21 Ojúsàájú şìşe kò dára,
síbẹ ènìyàn kan n şẹ nítorí òkèlè oúnjẹ kan.
- 22 Ahun n sáré àti là
kò sì funra pé òsì dúró de òun.
- 23 Ẹni tí ó bá ènìyàn kan wí yòò rí ojúrere ni nígbẹyìn
ju ẹni tí ó ní ètè ẹtàn lọ.
- 24 Ẹni tí ó ja baba tàbí iyá rẹ lólè
tí ó sì wí pé, “Kì í ẹ ẹşẹ,”
irú kan ni òun àti ẹni tí n pa ni run.
- 25 Okánjúwà ènìyàn a máa dá jà sílẹ,
şùgbọn ẹni tí ó bá gbẹkẹlẹ OLÚWA yòò gbilẹ.
- 26 Ẹni tí ó gbẹkẹlẹ ara rẹ jẹ aláìgbọn
şùgbọn ẹni tí n rìn nínú ọgbọn wà lálèwu.
- 27 Ẹni tí ó n fi fún tálákà kì yòò ẹ aláìní ohunkóhun,

ṣùgbọn ẹnì tí ó di ojú rẹ sí wọn gba ọpọ̀lọpọ̀ ẹ̀gún.

- ²⁸ Nígba tí ẹ̀niyàn búburú bá dórí ìjọba, àwọn ẹ̀niyàn a na pápá bora;
ṣùgbọn nígba tí ẹ̀niyàn búburú bá ẹ̀gbé,
àwọn olódodo n gbilẹ̀ sí i.

29

- ¹ Ẹ̀ni tí ó sì n ẹ̀sọ́ kunkun léyìn ọpọ̀lọpọ̀ ìbáwí yòò parun lójijì láìsí àtúnṣe.
- ² Nígba tí olódodo bá n gbilẹ̀, àwọn ẹ̀niyàn a yò nígba tí ẹ̀niyàn búburú n ẹ̀kọ̀so, àwọn ẹ̀niyàn n kórííra.
- ³ Ẹ̀niyàn tí ó fẹ̀ràn ọgbọn mú kí baba rẹ̀ láyò ṣùgbọn ẹnì tí n bá panṣágà kẹ̀gbẹ̀ ba ọ̀rọ̀ ọ̀ rẹ̀ jẹ̀.
- ⁴ Nípa ìdájọ̀ ọ̀dodo ni ọ̀ba fi í mú ìlú tòrò nini, ṣùgbọn ẹ̀yí tí n ẹ̀se ojúkòkòrò àbẹ̀tẹ̀lẹ̀ fà á lulẹ̀.
- ⁵ Ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá tan aláduùgbò rẹ̀ ó n dẹ̀ àwọn de ẹ̀sẹ̀ ẹ̀ rẹ̀.
- ⁶ Ẹ̀sẹ̀ ẹ̀niyàn ibi ni ó jẹ̀ ìdẹ̀kùn rẹ̀ ṣùgbọn olódodo le è kọ̀rin kí ó sì máa yò.
- ⁷ Olódodo n máa ro ọ̀rọ̀ tálákà, ṣùgbọn ẹ̀niyàn búburú kò sú sí i láti rò ó.
- ⁸ Àwọn ẹ̀lẹ̀yà a máa ru ìlú sókè,

ṣùgbọn àwọn ọlọgbọn ènìyàn máa n mú ìbínú kúrò.

⁹ Bí ọlọgbọn ènìyàn bá lọ sí ilé eṣọ̀ pẹ̀lú aláìgbọn aláìgbọn a máa bínú a sì máa jà, kò sì ní sí àlàáfíà.

¹⁰ Àwọn tí ó n tàjẹ̀ sílẹ̀ kò rí ẹnì dídúró ṣinṣin wọn sì n wá ọ̀nà láti pa olódodo.

¹¹ Aláìgbọn ènìyàn fi gbogbo ẹnu rẹ̀ bínú ṣùgbọn ọlọgbọn ènìyàn a máa kó ìbínú rẹ̀ ní ìjánu.

¹² Bí olórí bá fetí sí irọ̀, gbogbo àwọn ìjòyè rẹ̀ a di ènìyàn búburú lójú rẹ̀.

¹³ Tálákà ènìyàn àti aninílára jọ ní àbùdá yìi, OLÚWA jẹ́ kí ojú àwọn méjèjèì máa ríran.

¹⁴ Bí ọ̀ba kan bá n ṣe ìdájọ̀ tálákà pẹ̀lú òtítọ̀ ìtẹ̀ ìjọ̀ba rẹ̀ yòò fídímúlẹ̀ nígbà gbogbo.

¹⁵ Ọ̀pá ìbáníwí n fún ni ní oḡbọn ṣùgbọn ọ̀mọ̀ tí a fi sílẹ̀ fúnra rẹ̀ a dójúti ìyá rẹ̀.

¹⁶ Nígbà tí ènìyàn búburú n gbilẹ̀, bẹ̀ẹ̀ náà ni ẹ̀ṣẹ̀ n gbilẹ̀ ṣùgbọn olódodo yòò rí ìṣubú wọn.

¹⁷ Bá ọ̀mọ̀ rẹ̀ wí, yòò sì fún ọ̀ ní àlàáfíà yòò sì mú inú dídùn wá sí inú ọ̀kàn rẹ̀.

- 18 Níbi tí kò tí sí ìfihàn, àwọn ènìyàn a gbé ìgbé ayé àìbíkítà,
 ùgbón ìbúkún ní fún àwọn tí n pa òfin mọ.
- 19 A kò le fi ọ̀rọ̀ lásán kílẹ̀ fún ìránṣẹ̀
 bí ó tilẹ̀ yé e, kò ní kọbi ara sí i.
- 20 Njẹ́ ó rí ènìyàn tí n kánjú sọ̀rọ̀?
 Ìrètí wà fún aláìgbón jù ú lọ.
- 21 Bí ènìyàn kan bá kẹ̀ ìránṣẹ̀ rẹ̀ lákẹ̀jù láti kékeré
 yóò mú ìbànújẹ̀ wá ní ìgbẹ̀yìn.
- 22 Oníbìnú ènìyàn a ru ìjà sókè,
 onínú-fùfù ènìyàn a sì máa dá ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ẹ̀ṣẹ̀.
- 23 Ìgbéraga ènìyàn a máa sọ ọ̀ di ẹnì ilẹ̀
 ùgbón onírẹ̀lẹ̀ ènìyàn a máa gba iyì kún iyì.
- 24 Ẹni tí ó n kó ẹgbé, olè kóríira ọkàn ara rẹ̀,
 ó n gbọ̀ ẹ̀pẹ̀ olóhun kò sì le è fọ̀hùn.
- 25 Ìbẹ̀rù ènìyàn kan yóò sì di ìdẹ̀kùn
 ùgbón ẹnìkẹ̀ni tí ó bẹ̀rù OLÚWA wà lálẹ̀wu.
- 26 Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ni n wá ojúrere alákòoso,
 ùgbón láti ọ̀dọ̀ OLÚWA ni ènìyàn tí n gba ìdájọ̀
 ọ̀dodo.
- 27 Olódodo kóríira àwọn aláìsòótọ̀:
 ènìyàn búburú kóríira olódodo.

Àwọn ọ̀rọ̀ tí Aguri sọ.

30

¹ Àwọn ọ̀rọ̀ Aguri ọ̀mọ̀ Jake, ọ̀rọ̀ isọ̀tẹ̀lẹ̀ tí ọ̀kùnrin yíi sọ̀ fún Itieli.
Sí Itieli àti sí Ukali.

² “Èmi ni aláìmòye ju nínú àwọn ènìyàn;
n kò ní ọ̀ye ènìyàn.

³ Èmi kò tilẹ̀ kọ̀ ọ̀gbọ̀n
tàbí ní ìmọ̀ ẹ̀ni mímọ̀ nì.

⁴ Ta ni ó ti gòkè lọ sí ọ̀run tí ó sì padà sọ̀kalẹ̀?
Ta ni ó ti kó afẹ́fẹ́ jọ sí ihò àtẹ̀lẹ̀wọ̀ rẹ̀?

Ta ni ó ti ta kókó omi sẹ́tí aṣọ̀?
Ta ni ó fi gbogbo ìpìlẹ̀ ayé lélẹ̀?

Kí ni orúkọ rẹ̀, àti orúkọ ọ̀mọ̀ rẹ̀?
Sọ̀ fún mi bí o bá mọ̀.

⁵ “Gbogbo ọ̀rọ̀ Ọ̀lórún jẹ̀ aláìlábùkù;
òun ni ààbò fún gbogbo ẹ̀ni fi í ẹ̀ ibi ìpamọ̀ wọ̀n.

⁶ Má ẹ̀ fi kún ọ̀rọ̀ rẹ̀,
àìṣe bẹ̀ẹ̀ yóò bá ọ̀ wí yóò sì sọ̀ ọ̀ di ọ̀pùrọ̀.

⁷ “Ohun méjì ni mo n bẹ̀èrè lẹ̀wọ̀ rẹ̀, OLÚWA;
má ẹ̀ fi wọ̀n dù mí kí n tó kú.

⁸ Mú èké ẹ̀ṣiṣe àti irọ̀ jìnnà sí mi;
má ẹ̀ fún mi ní ọ̀sì tàbí ọ̀rọ̀,
ṣùgbọ̀n fún mi ní ọ̀únjẹ̀ ọ̀òjọ̀ mi nìkan.

⁹ Àìṣe bẹ̀ẹ̀, mo lè ní àníjù kí n sì gbàgbé rẹ̀
kí n sì wí pé, ‘Ta ni OLÚWA?’

Tàbí kí n di ọ̀tò̀sì kí n sì jalè
kí n sì ẹ̀ àìbọ̀wọ̀ fún orúkọ Ọ̀lórún mi.

¹⁰ “Má ẹ̀ ba ìránṣẹ̀ lórúkọ̀ jẹ̀ lódò ọ̀gá rẹ̀,

kí ó má ba fi ọ bú, kí ìwo má ba jèbi.

11 “Àwọn kan wá sẹ̀pẹ̀ fún àwọn baba wọn
tí wọn kò sì sùre fún àwọn ìyá wọn.

12 Àwọn tí ó mọ ní ojú ara wọn
síbẹ̀ tí wọn kò sì mọ kúrò nínú èerí wọn;

13 àwọn ẹ̀ni tí ojú wọn gbéga nígbà gbogbo,
tí ìwolẹ̀ wọn sì kún fún ìgbéraga.

14 Àwọn ẹ̀ni tí eyín wọn jẹ̀ idà
àwọn tí èrìgì wọn kún fún ọ̀bẹ̀
láti jẹ̀ àwọn tálákà run kúrò ní ilẹ̀ ayé
àwọn aláìní kúrò láàrín àwọn ọ̀mọ̀ ènìyàn.

15 “Eṣúṣú ni ọ̀mọ̀bìnrin méjì.
‘Mú wá! Mú wá!’ ní wọn n kẹ̀.

“Àwọn nńkan mẹtá kan wà tí kò ní ìtẹ̀lọ̀rùn láéláé,
mẹ̀rin tí kò jẹ̀ wí láéláé pé, ‘Ó tó!’:

¹⁶ Ibojì, inú tí ó yàgàn,
ilẹ̀ tí omi kì í tẹ̀lọ̀rùn láéláé,
àti iná, tí kì í wí láéláé pé, ‘Ó tó!’

17 “Ojú tí n fi baba sẹ̀fẹ̀,
tí ó kẹ̀gàn ìgbọ̀ràn sí ìyá,
ẹ̀yẹ̀ ìwò ẹ̀bá odò ni yòò yọ̀ ọ̀,
ìgún yòò mú un jẹ̀.

18 “Àwọn nńkan mẹtá wà tí ó jẹ̀ ìyàlẹ̀nu fún mi,
mẹ̀rin tí kò yé mi,

¹⁹ ipa ẹ̀yẹ̀ idi ní òfúrufú
ipa ejò lórí àpáta
ipa ọ̀kọ̀ ojú omi lójú agbami Òkun

àti ipa ọ̀nà ọ̀kùnrin tí ó mú wúńdíá lẹ̀wọ̀.

20 “Èyí ni ọ̀nà alágbèrè obìnrin

ó ẓeun ó sì nu ẹ̀nu rẹ̀

ó sì wí pé, ‘N kò ẓe ohunkóhun tí kò tọ̀.’

21 “Lábẹ̀ ǹnkan m̀eta ni ilé ayé ti ń wá rìrì
lábẹ̀ ohun m̀erin ni kò ti lè mí fín ín.

22 Íránṣé tí ó di ọ̀ba

aláìgbọ̀n tí ó ní ọ̀pòlọ̀pò ọ̀unjẹ̀,

23 obìnrin tí gbogbo è̀nìyàn kórííra tí ó sì wá
lọ̀kọ̀

íránṣẹ̀bìnrin tí ó gbọ̀kọ̀ mọ̀ ọ̀gá rẹ̀ lẹ̀wọ̀.

24 “Àwọ̀n ohun m̀erin ló kéré láyé
síbẹ̀ wọ̀n gbọ̀n gidigidi.

25 Àwọ̀n è̀era jẹ̀ aláìlágbara ẹ̀dá,
síbẹ̀ wọ̀n kó ọ̀unjẹ̀ wọ̀n pamọ̀ ní à̀sìkò ọ̀jò.

26 Ehoró jẹ̀ aláìlágbara ẹ̀dá;
síbẹ̀ wọ̀n ń ẓe ihò wọ̀n sí ibi pálapàla àpáta;

27 àwọ̀n eṣú kò ní ọ̀ba,
síbẹ̀ gbogbo wọ̀n ń jáde lọ̀ ní ọ̀wọ̀dọ̀wọ̀

28 Omońílé fí ọ̀wọ̀ rẹ̀ dì mú,
síbẹ̀ a ń rí i ní ààfin ọ̀ba.

29 “Àwọ̀n ohun m̀eta ní ń bẹ̀ tí ń rìn rere,
ohun m̀erin ni ó dára púpọ̀ ní ìrìn rìrìn:

30 Kìnniún, alágbára láàrín ẹ̀ranko tí kì í sá fún
ohunkóhun

31 Ẹ̀sin tí a dì légbẹ̀ẹ̀;

àti ọ̀búkọ̀,

àti ọ̀ba láàrín àwọ̀n è̀nìyàn rẹ̀.

- 32 “Bí iwọ bá ti hùwà aṣiwèrè nípa gbígbé ara rẹ ga,
tàbí tí o bá ti gbèrò ibi,
da ọwọ rẹ bo ẹnu rẹ!
- 33 Nítorí bí fifún omi ọmú tí í mú wàrà wá,
tí fifún imú sì n mú èjẹ jáde,
bẹẹ ni rírú ìbínú sókè í mú ìjà wá.”

Àwọn ọrọ ọba Lemueli

31

- 1 Àwọn ọrọ-ìjìnlẹ ti Lemueli ọba, ọrọ ẹkọ tí ìyá rẹ kọ ọ,
2 “Gbọ iwọ ọmọ mi, gbọ iwọ ọmọ inú mi!
Gbọ iwọ ọmọ èjẹ mi.
- 3 Má ẹ lo agbára rẹ lórí obìnrin,
okun rẹ lórí àwọn tí ó pa àwọn ọba run.
- 4 “Kì í ẹ fún àwọn ọba, iwọ Lemueli,
kì í ẹ fún ọba láti mu ọtí wáìní,
kì í ẹ fún aláókòóso láti máa wá ọtí lílé,
- 5 kí wọn má ba à mu ọtí yó kí wọn sì gbàgbé ohun
tí òfin wí,
kí wọn sì fi ẹtọ àwọn tí ara n ni dù wọn.
- 6 Fi ọtí lílé fún àwọn tí n sẹgbé
wáìní fún àwọn tí ó wà nínú ìrona.
- 7 Jẹ kí wọn mu ọtí kí wọn sì gbàgbé òsì wọn
kí wọn má sì rántí òsì wọn mọ.
- 8 “Sọrọ lórúkọ àwọn tí kò le sọrọ fúnra wọn
fún ẹtọ àwọn ẹni tí n parun.
- 9 Sọrọ kí o sì ẹ ìdájọ àlẹ̀sẹ̀gbẹ̀
jà fún ẹtọ àwọn tálákà àti aláìní.”

Ìkádìí: Aya oníwà rere

- 10 Ta ni ó le rí aya oníwà rere?
Ó níye lórí ju iyùn lọ.
- 11 Ọkọ rẹ ní ìgbékèlé púpọ nínú rẹ
kò sì sí iwà rere tí kò pé lówọ rẹ.
- 12 Ire ní ó n ẹ fún un, kì í ẹ ibi
ní gbogbo ọjó ayé rẹ.
- 13 Ó sa aṣọ irun àgùntàn olówùú àti ògbò
Ó sì ẹṣẹ pẹlú iyá rí.
- 14 Ó dàbí ọkọ ọjú omi tí àwọn oníṣòwò;
ó n gbé oúnjẹ rẹ wá láti ọ̀nà jíjìn.
- 15 Ó dìde nígbà tí òkùnkùn sì kùn;
ó ẹ oúnjẹ fún idílẹ̀ rẹ
àti ipín oúnjẹ fún àwọn ìránṣẹ̀bínrin rẹ.
- 16 Ó kíyèsì oko kan, ó sì rà á;
nínú ohun tí ó n wọlé fún un ó gbín ọgbà àjàrà
rẹ.
- 17 Ó bẹ̀rẹ̀ iṣẹ̀ rẹ̀ tagbára tagbára
apá rẹ̀ le koko fún iṣẹ̀.
- 18 Ó rí i pé òwò òun pé
fitílà rẹ̀ kì í sì í kú ní òru.
- 19 Ní ọwọ̀ rẹ̀, ó di kẹ̀kẹ̀ òwú mú
ó sì na ọwọ̀ rẹ̀ di ìránwú mú.
- 20 O la ọwọ̀ rẹ̀ sí àwọn tálákà
ó sì na ọwọ̀ rẹ̀ sí àwọn aláíní.
- 21 Nígbà tí òjò-dídi rọ̀, kò bẹ̀rù nítorí idílẹ̀ rẹ̀
nítorí gbogbo wọn ni ó wọ aṣọ tí ó nípọ̀n.
- 22 Ó ẹ aṣọ títẹ̀ fún ibùsùn rẹ̀;
ẹ̀wù dádára àti elése àlùkò ni aṣọ rẹ̀.
- 23 A bọ̀wọ̀ fún ọkọ̀ rẹ̀ ní ẹnu ibodè ilú
níbi tí ó n jókòó láàrín àwọn àgbàgbà ilú.
- 24 Ó n ẹ àwọn aṣọ dádára ó sì n tà wọn

- ó sì n kó ojà fún àwọn oníṣòwò.
- 25 Agbára àti ọlá ni ó wò ọ láṣọ
ó le fi ọjọ iwájú rẹrìn-ín.
- 26 A sọrọ pẹlú ogbón
ìkọni òtítọ sì n bẹ létè e rẹ
- 27 Ó n bojútó gbogbo ètò ilé rẹ
kì í sì í jẹ oúnjẹ ìmélé.
- 28 Àwọn omọ rẹ dide wọn sì pè é ní alábùkún
ọkọ rẹ pẹlú n gbóríyìn fún un.
- 29 “Ọpọlọpọ obìnrin ní n ẹ nńkan ọlọlá
ṣùgbón iwọ ju gbogbo wọn lọ.”
- 30 Ojú dádárá a máa tan ni, ẹwà sì jẹ asán
nítorí obìnrin tí ó bẹrù OLÚWA yẹ kí ó gba
oríyìn.
- 31 Sì fún un ní èrè tí ó tọ sí i
kí o sì jẹ kí iṣẹ rẹ fún un ní ìyìn ní ẹnu ibodè ìlú.

**Biblica® ní oore ọfẹ láti lo Bíbélì Mímọ ní Èdè
Yorùbá Ọde-Ọní**
**Yoruba: Biblica® ní oore ọfẹ láti lo Bíbélì Mímọ ní Èdè
Yorùbá Ọde-Ọní (Bible)**

copyright © 2017 Biblica, Inc.

Language: Yorùbá

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open Yoruba Contemporary Bible™

Copyright © 2009, 2017 by Biblica, Inc.™

Used with permission. All rights reserved worldwide.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

All content on open.bible is made available under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 License (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>).

You are free to:

Share – copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt – remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially

Under the following conditions:

Attribution – You must attribute the work as follows: “Original work available for free at www.biblica.com and open.bible” Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike – If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Use of trademarks: Biblica® is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. and may not be included on any derivative works. Unaltered content from open.bible must include the Biblica® trademark when distributed to others. If you alter the content in any way, you must remove the Biblica® trademark before distributing your work.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this

translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-12-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 19 Sep 2023

de909672-7c71-5683-96dd-f0d21f08d35f